

Lovforslag nr. L 108. Fremsat den 24. februar 2005 af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love

(Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår specialundervisning, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning m.v.)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 870 af 21. oktober 2003, som ændret ved lov nr. 360 af 19. maj 2004, lov nr. 477 af 9. juni 2004 og lov nr. 1457 af 22. december 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »opgave«: »», jf. dog § 20, stk. 3«.

2. I § 3, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »herom«: »», herunder om adgangen til at indhente viden og specialrådgivning samt bistand til kommunens udredning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation,«.

3. I § 4, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Undervisningsministeren fastsætter endvidere nærmere regler om adgangen for kommuner, regioner og skoler m.v. til at indhente viden og specialrådgivning samt bistand til kommunens udredning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation.«

4. § 20, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Det påhviler kommunalbestyrelsen at oprette børnehaveklasser og at sørge for undervisning i grundskolen og 10. klasse af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i kommunen, og hvis forældre ønsker dem optaget i folkeskolen, jf. § 54.

Stk. 2. Desuden påhviler det kommunalstyrelsen at sørge for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til de i stk. 1 nævnte børn og unge, herunder børn og unge hvis udvikling stiller krav om en særlig hensyntagen eller støtte, der bedst kan opfyldes på specialskoler eller i specialklasser, eller for hvem undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden. Endvidere påhviler det kommunalbestyrelsen at sørge for specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 3. Det påhviler regionsrådet at drive lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn og unge under 18 år, som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 21, stk. 1. Det samme gælder for børn, der henvises til specialpædagogisk bistand ved regionens undervisningstilbud, og som endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 4. Regionsrådet kan efter aftale med kommunalbestyrelsen varetage kommunale driftsopgaver inden for denne lov, der ligger i en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

5. I § 20, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

6. I § 21, stk. 1, 1. pkt., ændres »amtsrådets« til: »regionsrådets«, »§ 20, stk. 2« ændres til: »§ 20, stk. 3«, og »amtskommunal« ændres til: »regional«.

7. I § 21, stk. 2, 1. pkt., ændres »Amtsrådet, i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner kommunalbestyrelsen,« til: »Regionsrådet«.

8. I § 21, stk. 2, 2. pkt., ændres »Amtsrådets« til: »Regionsrådets«.

9. I § 21 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:
»Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune, jf. § 48 a.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren m.v. i forbindelse med kommunalbestyrelsens henvisning af elever til regionrådets foranstaltning eller til de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud.«

10. I § 22, stk. 1, ændres »§ 20, stk. 1« til: »§ 20, stk. 1 og 2«.

11. § 22, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Et regionsråd kan efter overenskomst med et andet regionsråd henvise elever til specialundervisning, jf. § 20, stk. 3, i en anden regions undervisningstilbud. 1. pkt. gælder tilsvarende for de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune, jf. § 48 a.«

12. I § 22, stk. 4, udgår »eller 6«.

13. I § 22, stk. 5, 1. pkt., ændres »§ 20, stk. 1« til: »§ 20, stk. 2«.

14. § 22, stk. 6, ophæves.

Stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 6 og 7.

15. I § 22, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 6, 1. pkt., udgår »eller amtsråd«.

16. § 23, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

17. I § 23, stk. 3, udgår »og kan herunder bestemme, at kommunernes budgetter for denne undervisning skal forelægges amtsrådet til godkendelse«.

18. § 26, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Under de i stk. 1 angivne betingelser skal kommunalbestyrelsen sørge for befordring

af elever til og fra de af regionsrådet drevne lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v., jf. § 20, stk. 3 og 4. Det samme gælder for de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune, jf. § 48 a.«

19. I § 42, stk. 8, 1. pkt., ændres »amtsråd« til: »regionsråd«.

20. I overskriften til kapitel 7 ændres »amtskommunens skole- og undervisningsvæsen« til: »regionens undervisningstilbud«.

21. § 47 affattes således:

»§ 47. Regionsrådet har det overordnede ansvar for regionens undervisningstilbud.

Stk. 2. Regionsrådet har ansvaret for at tilpasse kapaciteten og sammensætningen af regionens undervisningstilbud, herunder oprettelse af nye lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Regionsrådet har desuden ansvaret for udviklingen af regionens undervisningstilbud, herunder den faglige udvikling af indholdet af undervisningstilbuddet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen udarbejder en årlig redegørelse for kommunens forventede brug af pladser ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud i det kommende år og i de næste 3 år. På baggrund af kommunalbestyrelsernes redegørelser sørger regionsrådet for, at der indgås en årlig rammeaftale med kommunalbestyrelserne, som danner grundlag for tilpasningen af regionens undervisningstilbud.

Stk. 4. Regionsrådene koordinerer indbyrdes kapaciteten og sammensætningen af regionernes undervisningstilbud.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om den årlige redegørelse, rammeaftalen, regionsrådenes koordinering m.v.«

22. Efter § 47 indsættes:

»§ 47 a. Kommunalbestyrelsens beføjelser i henhold til § 9, stk. 7, § 24, stk. 4, og § 27, stk. 1, gælder tilsvarende for regionsrådet for så vidt angår regionens undervisningstilbud.

Stk. 2. Bestemmelserne om styrelsen af kommunens skolevæsen i § 40, stk. 2-4, og § 41 med undtagelse af § 40, stk. 2, nr. 4, gælder tilsvarende for regionens undervisningstilbud. Det samme gælder bestemmelserne i § 50 om betaling m.v., § 51, stk. 6, om søskendemoderation m.v. og § 53 om konfirmationsforberedelse.

Stk. 3. Bestemmelserne om skolebestyrelsen, skolens leder m.v. i §§ 42-46 gælder tilsvarende for regionens undervisningstilbud. Undervisningsministeren kan godkende fravigelser, som er begrundet i de regionale undervisningstilbuds særlige forhold.

47 b. Tilsynet med de af regionsrådet drevne lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. inden for folkeskolen varetages af undervisningsministeren.«

23. § 48 ophæves.

24. Efter § 48, der ophæves, indsættes som *nyt kapitel*:

»Kapitel 7 a

Københavns Kommune

§ 48 a. De landsdelsdækkende undervisningstilbud Børneklinikken og Skolen på Kastelsvej drives af Borgerrepræsentationen. Bestemmelserne i kapitel 7 finder tilsvarende anvendelse.«

25. § 49 affattes således:

»§ 49. Alle udgifter til folkeskolens undervisning m.v., herunder specialundervisning og specialpædagogisk bistand i henhold til § 20, stk. 3, sygeundervisning i henhold til § 23, stk. 2, og udgifter til befordring i henhold til § 26, stk. 3, påhviler kommunerne, for så vidt der ikke er lovhjæmmel for, at udgifterne helt eller delvis påhviler staten eller andre.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om, hvilken kommune udgiften til folkeskolens undervisning m.v. endeligt påhviler.«

26. I § 51, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »stk. 3 og 4« til: »stk. 3-6«.

27. I § 51, *stk. 3*, indsættes som *2. pkt.*:

»Det samme gælder for kommunalbestyrelsens afgørelser om henvisning, afslag på henvisning eller tilbagekaldelse af henvisning til specialskoler og specialklasser, jf. § 20, stk. 2.«

28. I § 51 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsens afgørelser om det nærmere indhold af foranstaltningen på specialskoler eller i specialklasser kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse af forældrene, jf. § 54, stk. 1, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 3, 1. pkt., og stk. 4 gælder tilsvarende for kommunalbestyrelsens afgørelser vedrørende elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 6-8.

29. § 51, *stk. 5*, der bliver stk. 7, affattes således:

»*Stk. 7.* Regionsrådets afgørelser i henhold til stk. 1 og andre beslutninger og afgørelser, som træffes af regionsrådet vedrørende regionens undervisningstilbud, kan ikke indbringes for en højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 8.«

30. I § 51, *stk. 6*, der bliver til stk. 8, ændres »Amtsrådets« til: »Regionsrådets« og »afgørelsen« ændres til: »afgørelsens«.

31. § 51 a, *stk. 1*, affattes således:

»Klagenævnet for vidtgående specialundervisning nedsættes af undervisningsministeren. Formanden for nævnet skal være cand. jur. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra regionsrådene i forening, 2 medlemmer efter indstilling fra KL og 2 medlemmer efter indstilling fra De Samvirkende Invalideorganisationer. Formanden og medlemmerne beskikkes for 4 år. For formanden og medlemmerne beskikkes stedfortrædere.«

32. I § 51 a, *stk. 2*, ændres »Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening« til: »Regionsrådene i forening og KL«, og »det medlem« ændres til: »de medlemmer«.

33. I § 54, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »§ 20, stk. 1,« til: »§ 20, stk. 1 og 2,«.

34. I § 56 ændres »amtsrådet« til: »regionsrådet«.

35. § 56 a ophæves.

36. I § 57, *stk. 2, nr. 1*, ændres »Kommunernes Landsforening« til: »KL«.

37. I § 57, *stk. 2, nr. 10*, ændres »Amtsrådsforeningen i Danmark« til: »regionsrådene i forening«.

§ 2

I lov om specialundervisning for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 3. juli 2000, som ændret ved § 62 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap, der bor, eller som længerevarende opholder sig i kommunen, efter undervisningspligtens ophør kan få specialundervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kom-penserende specialundervisning).«

2. I § 1, stk. 1, 4. pkt., ændres »amtsrådets« til: »kommunalbestyrelsens«, og »§§ 92 og 93« ændres til: »§§ 107 og 108«.

3. I § 1 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Det påhviler regionsrådet at drive lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner for de i stk. 1 omfattede personer, som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 1 b. Regionsrådet kan tilrettelægge særlige ungdomsuddannelsesforløb. Undervisningen kan indrettes i kostskoleform.

Stk. 3. Det påhviler desuden regionsrådet at drive undervisningsinstitutioner for de i stk. 1 omfattede personer, som har tale-, høre- eller synsvanskeligheder, og som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 1 b.

Stk. 4. Regionsrådet kan efter aftale med kommunalbestyrelsen varetage kommunale driftsopgaver inden for denne lov, der har en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 5 og 6.

4. § 1, stk. 2, der bliver stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om undervisningens mål og indhold samt om afgrænsningen efter denne lov. Undervisningsministeren fastsætter endvidere nærmere regler om adgangen for kommuner, regioner og undervisningsinstitutioner m.v. til at indhente viden og bistand til kommunens udredning og specialrådgivning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation.«

5. § 1, stk. 3, der bliver stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan efter overenskomst med staten, private skoler, institutioner eller initiativtagere eller andre kommunalbe-

styrelser henvise personer til undervisning efter stk. 1 i statslige, private eller andre kommunale skoler eller institutioner. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.«

6. Efter § 1 a, der er ophævet, indsættes:

»§ 1 b. Kommunalbestyrelsen foretager henvisning af de i § 1, stk. 1, omfattede personer til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, når kommunalbestyrelsen finder, at de pågældendes udvikling stiller krav om en særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, der bedst kan imødekommes ved en regional foranstaltning.

Stk. 2. Regionsrådet træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen, jf. stk. 1. Regionsrådets afgørelse træffes efter forhandling med kommunen på grundlag af en indstilling fra kommunen.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune, jf. § 6 k.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren m.v. i forbindelse med kommunalbestyrelsens henvisning af personer til regionsrådets foranstaltning eller til den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution. Der kan desuden fastsættes regler om, at kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelser vedrørende henvisning, herunder visitations- og optagelseskompetence, af personer til specialundervisning og specialpædagogisk bistand til regionsråd eller voksenspecialundervisningsinstitutioner, herunder private institutioner.«

7. I § 3, stk. 2, 1. pkt., ændres »Kommunale og statslige« til: »Statslige og regionale« og »amtsrådet« ændres to steder til: »kommunalbestyrelsen«.

8. I § 3, stk. 2, 3. pkt., ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«.

9. § 4, stk. 1, affattes således:

»§ 4. Kommunalbestyrelsen afholder de med undervisningsvirksomheden forbundne udgifter, herunder udgifterne ved undervisningen m.v. på de regionale undervisningsinstitutioner, jf. § 1, stk. 2 og 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om fordelingen mellem kommunerne af udgifterne ved undervisningen m.v. på

de regionale institutioner samt på den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune, jf. § 6 k.«

10. § 4, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Afholder kommunalbestyrelsen udgifter til undervisning af personer, der bor i en anden kommune, kan kommunalbestyrelsen kræve godtgørelse fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori den pågældende bor.«

11. § 4, stk. 4, ophæves.

Stk. 5-6 bliver herefter stk. 4-5.

12. § 4, stk. 5, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan kræve betaling fra en anden kommunalbestyrelse for udgifter til undervisning af personer, der bor i kommunen, men som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner indgår i folketallet i den anden kommune.«

13. § 4, stk. 6, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan fra undervisningsinstitutionen, skolen m.v. forlange oplysning om deltagerens navn, adresse og personnummer til brug for afregning med den private overenskomsttager samt eventuelt, hvis den pågældende deltager bor i en anden kommune, opkrævning af godtgørelse for de afholdte undervisningsudgifter m.v. fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori den pågældende bor, jf. dog stk. 4.«

14. I § 5, stk. 1, 1. pkt., ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«, og »§ 1« ændres til: »§ 1, stk. 1«.

15. § 5, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

16. § 5, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Afholder kommunalbestyrelsen udgifter i henhold til stk. 1 til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og undervisningsinstitution eller skole af personer, der bor i en anden kommune, kan kommunalbestyrelsen kræve godtgørelse fra denne kommune, jf. § 4, stk. 4.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen sørger for eller afholder udgifterne til fornøden befordring mellem hjem og fast aflastningssted og den regionale undervisningsinstitution for personer, der deltager i undervisningen efter § 1, stk. 2-4.

Stk. 4. Stk. 3 gælder tilsvarende for den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune, jf. § 6 k.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om befordring.«

17. I § 6, stk. 2, ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«, »amtsrådet« ændres til: »kommunalbestyrelsen«, og »§ 1« ændres til: »§ 1, stk. 1«.

18. I § 6, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Ved regionale undervisningsinstitutioner, jf. § 1, stk. 2-4, har regionsrådet kompetencen efter 1. pkt.«

19. I § 6, stk. 3, 1. pkt., ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«, og »stk. 3« ændres til: »stk. 6«.

20. I overskriften til kapitel 5 ændres »institutioner« til: »kommunale undervisningsinstitutioner«.

21. I § 6 a ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«, og »amtskommunen« ændres til: »kommunen«.

22. I § 6 b, stk. 6, ændres »amtsrådet« til: »kommunalbestyrelsen«.

23. § 6 c, stk. 1, affattes således:

»§ 6 c. Kommunalbestyrelsen nedsætter for hver undervisningsinstitution en bestyrelse, der består af:

- 1) 2 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen.
- 2) 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer.
- 3) 2 medlemmer valgt af og blandt undervisningsinstitutionens lærere og øvrige medarbejdere. Heraf skal mindst én være lærer.
- 4) 1 medlem valgt af og blandt undervisningsinstitutionens deltagere.«

24. I § 6 c, stk. 2, ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«.

25. I § 6 c, stk. 3, 1. pkt., ændres »stk. 1, nr. 1-3« til: »stk. 1, nr. 1 og 2«.

26. I § 6 c, stk. 3, 2. pkt., ændres »stk. 1, nr. 4 og 5« til: »stk. 1, nr. 3 og 4«.

27. I § 6 c, stk. 8, ændres »amtsrådet« til: »kommunalbestyrelsen«.

28. I § 6 d, stk. 1 og 2, ændres »amtsrådet« til: »kommunalbestyrelsen«, og i stk. 3 ændres »amtsrådets« til: »kommunalbestyrelsens«.

29. Efter § 6 g indsættes som *nyt kapitel*:

»Kapitel 5 a

Styrelsesregler m.v. for regionale undervisningsinstitutioner med specialundervisning for voksne

6 h. Regionsrådet har det overordnede ansvar for de regionale undervisningsinstitutioner.

Stk. 2. Regionsrådet har ansvaret for at tilpasse kapaciteten på og sammensætningen af regionens undervisningstilbud, herunder oprettelse af nye undervisningsinstitutioner. Regionsrådet har desuden ansvaret for udviklingen af regionens undervisningstilbud, herunder den faglige udvikling af indholdet af undervisningstilbuddet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen udarbejder en årlig redegørelse for kommunens forventede brug af pladser ved de regionale undervisningsinstitutioner i det kommende år og i de 3 næste år. På baggrund af kommunalbestyrelsernes redegørelser sørger regionsrådet for, at der indgås en årlig rammeaftale med kommunalbestyrelserne, som danner grundlag for tilpasningen af regionens undervisningsinstitutioner.

Stk. 4. Regionsrådene koordinerer indbyrdes kapaciteten på og sammensætningen af regionernes undervisningsinstitutioner.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om den årlige redegørelse, rammeaftalen og regionernes koordinering m.v.

§ 6 i. Regionsrådet nedsætter for hver undervisningsinstitution en bestyrelse, der består af:

- 1) 1 medlem udpeget af regionsrådet.
- 2) 1 medlem udpeget af kommunalbestyrelserne i regionen.
- 3) 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer.
- 4) 2 medlemmer valgt af og blandt undervisningsinstitutionens lærere og øvrige medarbejdere. Heraf skal mindst én være lærer.
- 5) 1 medlem valgt af og blandt undervisningsinstitutionens deltagere.

Stk. 2. Regionsrådet kan beslutte, at bestyrelsen udvides med flere medlemmer efter lokalt behov.

Stk. 3. Valg af de i stk. 1, nr. 1-3, nævnte medlemmer finder sted snarest muligt efter hvert kommunevalg. Valg af de i stk. 1, nr. 4 og 5,

nævnte medlemmer sker for et undervisningsår ad gangen. Medlemmerne fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken nye valg har fundet sted.

6 j. Bestemmelserne i § 6 b, § 6 c, stk. 4-9 og §§ 6 d-6 g om styrelsesregler m.v. for kommunale undervisningsinstitutioner og § 6 m, stk. 1 og 3, om uddannelse af ledere og lærere gælder tilsvarende for de regionale undervisningsinstitutioner.«

30. Efter § 6 j indsættes som *nyt kapitel*:

»Kapitel 5 b

Københavns Kommune

§ 6 k. Den landsdækkende undervisningsinstitution Institutet for Blinde og Svagsynede drives af Borgerrepræsentationen. Bestemmelserne i kapitel 5 a finder tilsvarende anvendelse.«

31. § 6 h og § 6 i ophæves og i stedet indsættes i *kapitel 6*:

»§ 6 l. Undervisningsministeren kan fravige lovens bestemmelser i det omfang, det anses for påkrævet for at fremme forsøgsvirksomhed eller pædagogisk udviklingsarbejde.

Stk. 2. Der kan ydes statstilskud til forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.

§ 6 m. Kommunalbestyrelsen sørger for og afholder undervisningsudgifterne til fornøden uddannelse af ledere og lærere inden for undervisning efter denne lov. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens forpligtelse efter stk. 1 omfatter også ledere og lærere ved undervisning etableret efter overenskomst i henhold til § 1, stk. 6.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om uddannelse i henhold til stk. 1.«

32. § 7 a, 1. pkt., affattes således:

»§ 7 a. Klage over kommunalbestyrelsens afgørelse kan, inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt til klageren, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a i lov om folkeskolen. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kan påklages.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder tilsvarende for regionsrådets afgørelser vedrørende de re-

gionale undervisningsinstitutioner, jf. § 1, stk. 2-4.«

33. I § 7 b, 1. pkt., ændres »amtsråd« til: »kommunalbestyrelser, regionsråd«, og »§ 1, stk. 3« ændres til: »§ 1, stk. 6«.

34. § 7 c ophæves.

35. Efter § 7 c, der ophæves, indsættes som *nyt kapitel*:

Kapitel 6 a

Kontaktudvalget

§ 7 d. Kontaktudvalget skal mindst én gang i hver valgperiode drøfte, om der i regionen er regionale undervisningsinstitutioner med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder, jf. § 1, stk. 3, som mest hensigtsmæssigt bør drives af beliggenhedskommunen.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for kommunernes overtagelse af de i stk. 1 omfattede undervisningsinstitutioner.

§ 3

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 870 af 19. august 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 28 udgår »eller amtsrådet i den amtskommune«.

2. I *overskriften* til kapitel 9 udgår »og amtskommunale«.

3. § 40, 2. pkt., ophæves.

4. § 42 ophæves.

5. § 44 affattes således:

»§ 44. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen kan kræve refusion af bidrag efter § 41 fra en anden kommune for elever, som ved beregning af kommunal udligning til kommuner indgår i folketallet i den anden kommune.«

6. § 45 affattes således:

»§ 45. Kommunernes bidrag til staten kan modregnes i statstilskuddet til kommunerne.«

§ 4

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 759 af 5. juli 2004, foretages følgende ændringer:

1. § 11, stk. 1, nr. 1, litra c, affattes således:
»c) til dækning af ekstraudgifter til lærertimer, praktisk medhjælp, hjælpemidler og befordring af elever med svære handicap.«

2. § 16 ophæves.

3. I *overskriften* til kapitel 6 udgår »og amtskommunale«.

4. I § 25 udgår », og i den amtskommune, hvor elevens bopælskommune ligger«.

5. § 27 ophæves.

6. § 30 affattes således:

»§ 30. Elevens bopælskommune kan kræve refusion af bidraget i henhold til §§ 26 og 28 fra en anden kommune for elever, der ved beregning af kommunal udligning til kommuner indgår i folketallet i den anden kommune.«

7. § 32 affattes således:

»§ 32. Kommunernes bidrag til staten kan modregnes i statstilskuddet til kommunerne.«

8. I § 40 a, stk. 1, 1. pkt., udgår »og § 27,«.

9. § 41 b ophæves.

§ 5

I lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 16 af 7. januar 2005, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne«

2. Efter § 1 indsættes i *kapitel 1*:

»§ 1 a. Formålet med ordblindeundervisning for voksne er, at voksne med basale vanskeligheder med at tilegne sig skriftsproget kan modtage undervisning, der afhjælper eller begrænser vanskelighederne, og som ikke ydes i henhold til anden lovgivning.«

3. Efter § 2 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 2 a. Alle med basale vanskeligheder med at tilegne sig skriftsproget, som har forudsætninger for at følge ordblindeundervisningen med udbytte, har efter undervisningspligtens ophør adgang til sådan undervisning, jf. § 4 a, stk. 4.«

4. I § 3, stk. 1, 1. pkt., ændres »Forberedende voksenundervisning« til: »Undervisning efter denne lov«.

5. Efter § 4 indsættes i kapitel 2:

»§ 4 a. Der skal som led i ordblindeundervisningen tilbydes:

- 1) Undervisning der kompenserer for deltagerens vanskeligheder gennem styrkelse af skriftsproglige og kommunikative færdigheder.
- 2) Specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Der kan i tilknytning til den i stk. 1 nævnte ordblindeundervisning tilbydes undervisning i andre fag, som er tilrettelagt under hensyntagen til deltagerens ordblindhed (hensyntagende undervisning).

Stk. 3. I forbindelse med ordblindeundervisningen tilbydes uddannelses- og erhvervsvejledning.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om ordblindeundervisningen, herunder om adgangen til denne, om undervisningens tilrettelæggelse, mål og indhold, samt om uddannelses- og erhvervsvejledningen.«

6. Overskriften til kapitel 3 ændres til: »Udbud af undervisningen«.

7. § 5 affattes således:

»§ 5. Alle, der opfylder kravene i § 2 og § 2 a, jf. regler om adgangen fastsat i medfør af § 4 a, stk. 4, skal inden for en rimelig geografisk afstand kunne modtage undervisning i henhold til denne lov. Undervisningen udbydes på voksenuddannelsescentrene og andre typer af uddannelsesinstitutioner m.v., jf. § 7, således at der inden for regionen gives et tilstrækkeligt tilbud på grundlag af undervisningsbehovet.

Stk. 2. Forberedende voksenundervisning udbydes åbent og kan ikke forbeholdes en bestemt deltagerkreds, jf. dog § 3, stk. 1.

Stk. 3. Mindst 4 gange om året udbydes forberedende voksenundervisning, jf. § 4, stk. 1 og 2, på alle trin af mindst 2 uddannelsesinstitutioner m.v. inden for naturlige geografiske områder.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om geografisk afstand i henhold til stk. 1 og om geografisk område i henhold til stk. 3.«

8. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Til deltagere i forberedende voksenundervisning i henhold til § 4 kan staten yde befordringsgodtgørelse.

Stk. 2. Til deltagere i ordblindeundervisning i henhold til § 4 a yder staten befordringsgodtgørelse mellem hjem og uddannelsesinstitution.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om befordringsgodtgørelse.«

9. § 6 ophæves.

10. I § 7, stk. 1, ændres »amtsrådet« til: »voksenuddannelsescentret«, i nr. 5 ændres »og« til: »«, i nr. 6 ændres »« til: »«, og efter nr. 6 indsættes:

- »7) skoler, der udbyder social- og sundhedsuddannelser,
- 8) uddannelsesinstitutioner, der er godkendt sammenlagt i medfør af § 12, stk. 2, i lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og
- 9) regionale og kommunale institutioner med specialundervisning for voksne.«

11. § 7, stk. 2, affattes således:

»Forinden voksenuddannelsescentret indgår driftsoverenskomst, høres regionsrådet.«

12. I § 7, stk. 3, ændres »amtsrådet« til: »voksenuddannelsescentret«.

13. I § 8, stk. 1, ændres »Amtskommunale uddannelsesinstitutioner« til: »Voksenuddannelsescentrene«.

14. Overskriften til kapitel 4 ændres til: »Afholdelse af skriftlige prøver ved forberedende voksenundervisning«.

15. § 9, stk. 1, affattes således:

»Prøver kan kun afholdes af voksenuddannelsescentre, jf. dog § 13.«

16. I § 9, stk. 2, 1. pkt., ændres »den amtskommunale uddannelsesinstitution« til: »voksenuddannelsescentret«, og »og« ændres til: »eller«.

17. Overskriften til kapitel 5 ændres til: »Koordinering m.v. af undervisningsudbuddet«.

18. § 10 affattes således:

»§ 10. Regionsrådet koordinerer i samarbejde med voksenuddannelsescentrene og andre udbydere af undervisning efter denne lov indsatsen i regionen, herunder den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret tilbud til alle. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 2. Voksenuddannelsescentre og andre udbydere af undervisning efter denne lov skal samarbejde med regionsrådet om koordineringen efter stk. 1.

Stk. 3. Det enkelte voksenuddannelsescenter informerer offentligt om udbuddet, herunder om driftsoverenskomstparternes udbud, med angivelse af blandt andet udbuddets omfang og indhold samt undervisningssted. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

19. § 11 ophæves.

20. *Overskriften* til kapitel 6 ændres til: »Undervisning og prøver uden for voksenuddannelsescentrenes tilbud«

21. I § 13, *stk. 1*, ændres »Forberedende voksenundervisning« til: »Undervisning efter denne lov«.

22. § 14, *stk. 1*, affattes således:

»Undervisningsministeren fører tilsyn med undervisning efter denne lov, der udbydes af voksenuddannelsescentre og driftsoverenskomstparter.«

23. I § 14, *stk. 2*, ændres »forberedende voksenundervisning« til: »undervisning efter denne lov«.

24. I § 14, *stk. 3*, indsættes efter »prøver«: »ved forberedende voksenundervisning«.

25. *Overskriften* til kapitel 8 ændres til: »Finansiering af undervisningen m.v.«

26. I § 15, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »forberedende voksenundervisning« til: »undervisning efter denne lov«, og »amtskommunale uddannelsesinstitutioner« ændres til: »voksenuddannelsescentre«.

27. I § 15, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »undervisning« til: »forberedende voksenundervisning«.

28. §§ 16 og 17 ophæves.

29. § 18, *stk. 1*, affattes således:

»Undervisning efter denne lov skal forestås af en leder, der har de fornødne kvalifikationer.«

30. I § 18 indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2.* Lederen har den administrative og pædagogiske ledelse af institutionen og træffer alle konkrete afgørelser om den enkelte deltager, herunder om deltagerens adgang til undervisningen.

Stk. 3. Hvor driftsoverenskomstparten er en daghøjskole eller en folkeoplysende forening, tages der i driftsoverenskomsten stilling til, hvem der forestår ledelsen af undervisningen. Tilsvarende gælder for eventuelle andre driftsoverenskomstparter, for hvilke der ikke i lovgivningen er fastsat regler om en leder.«

Stk. 2-6 bliver herefter *stk. 4-8*.

31. I § 18, *stk. 2, 1. pkt.*, der bliver *stk. 4*, ændres »ved forberedende voksenundervisning« til: », der varetager undervisning efter denne lov,«.

32. I § 18, *stk. 4*, der bliver *stk. 6*, ændres »Amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter« til: »Driftsoverenskomstparter«.

33. I § 18, *stk. 5*, der bliver *stk. 7*, ændres »*stk. 1, 3 og 4*« til: »*stk. 1, 4, 5 og 6*«.

34. I § 19, *stk. 1*, ændres »amtskommunale uddannelsesinstitutioner« til: »voksenuddannelsescentre«, og i *1. og 2. pkt.* ændres »amtsrådet« til: »undervisningsministeren«.

35. I § 19, *stk. 2*, ændres »amtsrådet« til: »undervisningsministeren«.

36. § 19, *stk. 3*, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter *stk. 3 og 4*.

37. § 20, *stk. 1*, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter *stk. 1*.

38. I § 20, *stk. 2*, der bliver *stk. 1*, ændres »de pågældende amtskommunale uddannelsesinstitutioner« til: »voksenuddannelsescentre«.

39. I § 21 ændres »amtsrådets« til: »voksenuddannelsescentrets«.

40. § 22, *stk. 1*, affattes således:

»Voksenuddannelsescentret afholder inden for driftsoverenskomstens rammer undervisningsudgifter til fornøden efter- og videreuddannelse af ledere og lærere med ledelses- eller undervisningsopgaver efter denne lov.«

41. § 22, stk. 2, ophæves.

42. I § 23, stk. 1, 1. pkt., ændres »ved forberedende voksenundervisning« til: », der varetager ledelses- eller undervisningsopgaver i henhold til denne lov«.

43. I § 23, stk. 2, udgår »inden for forberedende voksenundervisning«.

44. § 23, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

45. § 24, 1. pkt., affattes således:

»Undervisningsministeren kan fra voksenuddannelsescentre, driftsoverenskomtparter og uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen kræve alle oplysninger om undervisning efter denne lov.«

46. Kapitel 12 ophæves.

47. I § 26, stk. 2, ændres »amtsråd« til: »voksenuddannelsescenter«, og »amtsrådet« ændres til: »voksenuddannelsescentret«.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007.

Stk. 2. Voksenuddannelsescentrene tilbyder de driftsoverenskomtparter, som amtsrådet har indgået driftsoverenskomst med i henhold til § 7 i lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og § 1, stk. 3, i lov om specialundervisning for voksne for så vidt angår ordblindeundervisning, og som er gældende den 31. december 2006, driftsoverenskomst på uændrede vilkår indtil den 31. december 2008.

Stk. 3. Voksenuddannelsescentrene tilbyder de amtskommunale og kommunale institutioner, som den 31. december 2006 har varetaget den i stk. 2 nævnte undervisning, driftsoverenskomst indtil den 31. december 2008.

Stk. 4. Efter indstilling fra voksenuddannelsescentret kan regionsrådet i særlige tilfælde godkende fravigelser af stk. 2 og 3. Regionsrådets afgørelse træffes efter forhandling med de involverede parter.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af en ny kommunalreform. Forslaget er således et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om en strukturreform og den efterfølgende aftalte udmøntningsplan fra september 2004.

Aftalen indebærer, at der gennemføres en kommunalreform, som grundlæggende ændrer rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service i Danmark.

Reformen tegner en ny offentlig sektor, hvor kommuner, regioner og stat har hver sin opgavemæssige identitet. Staten fastlægger de overordnede rammer. Kommunerne varetager de direkte borgerrettede opgaver og bliver dermed for borgere og virksomheder hovedindgangen til den offentlige sektor. Fem nye regioner får ansvaret for sundhedsvæsenet samt regionale udviklingsopgaver og får ansvaret for at løse visse driftsopgaver for kommunerne.

Reformen indebærer, at amtskommunerne, HS og Hovedstadens Udviklingsråd nedlægges, at der sker en ny fordeling af de opgaver, der løses i den offentlige sektor, mellem kommuner, regioner og statslige myndigheder, og at antallet af skatteudskrivende niveauer reduceres fra tre til to.

Det foreliggende lovforslag udmønter den del af aftalen, der vedrører specialundervisning, forberedende voksenundervisning og ordblindundervisning m.v.

Lovforslaget indeholder forslag til ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om forbedrende voksenundervisning (FVU-loven).

Det fremgår af aftalen om strukturreformen, at forligspartierne ønsker at sikre, at beslutninger om specialundervisning træffes så tæt på borgerne som muligt, samt at sammenhængen mellem specialundervis-

ning og den almindelige undervisning styrkes. Har børn og voksne behov for specialundervisning og specialpædagogisk bistand, må det derfor være den kommune, hvor vedkommende bor, som har ansvaret for, at der tilbydes specialundervisning og specialpædagogisk bistand.

Regionerne får dog ansvaret for at videreføre og udvikle de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn, unge og voksne. Regionerne får også som udgangspunkt ansvaret for at drive undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. Der henvises herved til forslaget §§ 1 og 2 om henholdsvis folkeskoleområdet og specialundervisning for voksne.

Ifølge aftalen skal kommunerne have det fulde finansieringsansvar for hele specialundervisningsområdet, herunder de regionale undervisningstilbud. De nærmere principper for betalingen for kommunernes anvendelse af de regionale undervisningstilbud m.v. fastsættes efter drøftelse med de kommunale og regionale parter og koordineres med det sociale område.

Det fremgår desuden af aftalen, at klageadgangen for folkeskolens vidtgående specialundervisning udvides til at omfatte al specialundervisning uden for den almindelige undervisning. For specialundervisning for voksne videreføres den nuværende klageadgang.

Det eksisterende klagenævn for vidtgående specialundervisning skal fremover også være klagenævn for den specialundervisning, der ydes i henhold til folkeskoleloven på de kommunale specialskoler og i de kommunale specialklasserækker. Det eksisterende klagenævn skal desuden behandle klager, der indbringes i henhold til lov om specialundervisning for voksne.

Endvidere fremgår det af aftalen, at det tilbud til ordblind, der hidtil har været givet i henhold til lov om specialundervisning for voksne, flyttes til lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven). Der-

ved samordnes uddannelses tilbudene for voksne med læsevanskeligheder.

Den forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisningen for voksne forankres på de eksisterende voksenuddannelsescentre (VUC), og driftsansvaret overdrages til staten. Samtidig henlægges visitationen til ordblindeundervisning til voksenuddannelsescentrene. Desuden overgår ansvaret for indgåelse af driftsoverenskomster for så vidt angår forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning til voksenuddannelsescentrene.

Efter aftalen om strukturreformen skal der i hver region oprettes et udviklingsråd, der skal følge udviklingen på specialundervisningsområdet i regionen i en periode på 4 år. Udviklingsrådene afgiver en årlig redegørelse til undervisningsministeren. Redegørelserne skal give undervisningsministeren grundlag for at vurdere, om kommunerne lever op til deres myndighedsansvar. Hvis dette ikke er tilfældet, kan ministeren gå i dialog med en kommune eller om nødvendigt aktivere tilsynsmyndighederne.

Da der efter aftalen også skal oprettes udviklingsråd inden for det sociale område, foreslås det, at der kun oprettes et udviklingsråd i hver region, som både skal tage sig af det sociale område og specialundervisningsområdet. Bestemmelserne om udviklingsrådene vil blive indsat i lov om social service, herunder en hjemmel til at fastsætte nærmere regler om udviklingsrådenes arbejde.

De årlige indberetninger fra udviklingsrådene vil danne grundlag for, at undervisningsministeren kan foretage en løbende vurdering af, hvordan kommunerne og regionen varetager deres opgaver efter kommunalreformen. Der vil i bekendtgørelsen om udviklingsrådenes arbejde indgå krav til åbenhed og gennemsigtighed, således at det er muligt at identificere eventuelle problemer i forhold til den ansvarlige myndighed.

I henhold til forslaget til lov om social service, der fremsættes samtidig med dette lovforslag til opfølgning på kommunalreformen, oprettes der en national videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO), hvis opgave inden for det sociale område blandt andet er at bistå myndigheder og borgere med gratis vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager.

Det fremgår af aftalen om strukturreform, at der skal oprettes en videns- og specialrådgivningsorganisation på det sociale område. Forligspartierne har imidlertid tiltrådt, at specialundervisning og specialpædagogisk bistand også skal omfattes af VISO.

På specialundervisningsområdet skal VISO bistå kommuner, regioner samt skoler og institutioner m.v. med vejledning og rådgivning på specialundervisningsområdet generelt, dvs. både specialundervisning for børn og voksne. VISO vil kunne betjene sig af et netværk bestående af konsulenter og specialister placeret i kommunerne eller på kommunale eller regionale institutioner m.v., herunder også de tale-, høre-, syns- og kommunikationscentre, der i forbindelse med kommunalreformen overgår til regionerne.

VISO's vejledning og rådgivning vil på specialundervisningsområdet således alene være rettet mod myndigheder og institutioner og ikke direkte mod borgerne.

De nærmere bestemmelser om VISO's virksomhed og organisering vil blive fastsat af socialministeren efter forhandling med undervisningsministeren i medfør af serviceloven. VISO afgør, om en konkret sag og problemstilling falder inden for VISO's område og skal kunne afvise henvendelser.

Der vil i dette forslag blive indsat bemyndigelser for undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om, hvordan myndigheder og institutioner kan benytte VISO.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Lov om folkeskolen

I dag er ansvaret for specialundervisningen delt mellem kommuner og amtskommuner. Ifølge folkeskoleloven påhviler det kommunalbestyrelsen at sørge for undervisning i børnehaveklassen, grundskolen og 10. klasse, herunder specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, af børn og unge under 18 år. Endvidere påhviler det kommunalbestyrelsen at sørge for specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Når en kommunalbestyrelse finder, at en elevs udvikling stiller krav om en særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, kan kommunalbestyrelsen efter de gældende regler henvise eleven til specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand ved amtsrådets foranstaltning, jf. folkeskolelovens § 21, stk. 1. Det er herefter amtsrådet, som træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen.

Ved henvisningen overtager amtsrådet ansvaret for elevens undervisning og dermed også for udgifterne ved elevens undervisning med undtagelse af et takstbeløb, som påhviler kommunen.

Med aftalen om strukturreformen har forligspartierne ønsket at sikre, at der skabes en enkel og entydig

F. t. l. vedr. folkeskolen m.v.

placering af hele folkeskolens virksomhed i kommunerne.

Nye og større kommuner med tilsvarende større faglig bæredygtighed kan varetage flere opgaver på specialundervisningsområdet – nogle opgaver eventuelt i samarbejde med andre kommuner eller med en region.

Det følger af aftalen om strukturreformen, at kommuner med under ca. 20.000 indbyggere, der ikke ønsker sammenlægning med andre kommuner, som alternativ hertil skal indgå et forpligtende samarbejde med en eller flere kommuner om visse opgaver. Disse samarbejder skal blandt andet omfatte en række opgaver vedrørende specialundervisningen. Der henvises herved til forslag til lov om forpligtende kommunale samarbejder, der fremsættes samtidig med dette lovforslag.

Med et samlet kommunalt ansvar for både folkeskolens specialundervisning og folkeskolens almindelige undervisning får kommunerne bedre forudsætninger for at styrke sammenhængen mellem specialundervisningen og den almindelige undervisning. Der bliver derved bedre mulighed for at skabe øget rummelighed i den almindelige undervisning.

Lovforslaget skal også ses i forlængelse af den ændring af folkeskoleloven, der skete ved lov nr. 485 af 31. maj 2000, hvor ansvaret for henvisning til vidtgående specialundervisning blev overført fra amtsrådene til kommunalbestyrelserne samtidig med, at det kommunale takstbeløb blev hævet. Intentionen med lovændringen var, at børn og unge med behov for vidtgående specialundervisning i højere grad end tidligere skulle have mulighed for at få et undervisnings tilbud så tæt ved hjem og distriktsskole som muligt.

I forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 485 af 31. maj 2000 blev det besluttet at etablere et udviklingsprogram for kvalitet på specialundervisningsområdet (KVIS). Dette udviklingsprogram forlænges for perioden 2005-2006. Formålet med forlængelsen er at bidrage til forberedelsen af kommuner, regioner, skoler og institutioner på den ændrede opgavefordeling som følge af kommunalreformen. Det forlængede udviklingsprogram, KVIS 2, vil sideordnet have opgaver i forhold til udvikling af kvaliteten i specialundervisningen og udvikling af folkeskolens rummelighed.

Efter forslaget overtager kommunalbestyrelserne amtsrådenes hidtidige ansvar for den vidtgående specialundervisning. Det gælder dog ikke fuldt ud, da ansvaret for den specialundervisning, der finder sted på de mest specialiserede lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud, overføres til regionerne. Regi-

onsrådene overtager således ansvaret for disse institutioner for så vidt angår drift og forsyningssikkerhed samt forpligtelsen til fortsat udvikling af og rådgivning om tilbuddene, medens kommunerne får visitationskompetencen og det fulde finansieringsansvar.

Kommunalbestyrelsen kan vælge af samarbejde med andre kommuner om at sikre et passende udbud af specialundervisning. Kommunalbestyrelsen kan således efter overenskomst med en anden kommunalbestyrelse henvise en elev til undervisning i en anden kommune, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 1, nr. 1, og stk. 3.

Forslaget giver forældrene til elever på kommunale specialskoler og i kommunale specialklasser, adgang til at klage til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Der vil også være mulighed for at klage til Klagenævnet, hvis kommunalbestyrelsen ikke vil henvise elever til disse foranstaltninger. Forældre til elever på de amtskommunale specialskoler m.v., der hidtil har haft adgang til at klage til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, bevarer denne klageadgang.

2.2. Lov om specialundervisning for voksne

Efter den gældende lovgivning skal amtsrådene sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap efter undervisningspligtens ophør kan få specialundervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kompenserende specialundervisning). Der kan i tilknytning til den kompenserende specialundervisning m.v. etableres undervisning, som er tilrettelagt under hensyntagen til deltagerens handicap (hensyntagende specialundervisning).

Med forslaget samles myndighedsansvaret for specialundervisning for voksne som udgangspunkt i kommunerne. De tilbud, der gives på de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner, overføres dog til regionerne. Regionsrådene overtager således ansvaret for disse institutioner for så vidt angår drift og forsyningssikkerhed samt forpligtelsen til fortsat udvikling af og rådgivning om tilbuddene, medens kommunerne får visitationskompetencen og det fulde finansieringsansvar.

Regionsrådene overtager også som udgangspunkt ansvaret for undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. Kontaktudvalget skal dog mindst én gang i hver valgperiode drøfte, om disse undervisningsinstitutioner mest hensigtsmæssigt bør drives af beliggenhedskommunen.

Endvidere overføres ansvaret for tilbuddet til ordblinde, der i dag tilbydes af amtsrådene i henhold til lov om specialundervisning for voksne, til lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven). Der henvises herved til almindelige bemærkningerne under punkt 2.5.

Den konkrete forankring af de øvrige opgaver, som amtsrådene i dag tilbyder i henhold til lov om specialundervisning for voksne, skal kortlægges. Det skal blandt andet undersøges, om en række af tilbuddene mere hensigtsmæssigt kan overflyttes til andre områder.

Opfølgningen på denne kortlægning kan medføre, at fx opgaver med karakter af behandling eller genoptræning fremover varetages af kommunerne som led i kommunernes ansvar for genoptræningstilbud.

I forbindelse med forhandlinger om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget er det forudsat, at opgaver med karakter af behandling eller genoptræning varetages af regionerne under indlæggelse på hospitaler.

2.3. Lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdnings-skoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)

Forslagene er en konsekvens af flytning af ansvaret for den vidtgående specialundervisning fra amtskommunerne til kommunerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 2.1.

2.4. Lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Forslagene er en konsekvens af flytning af ansvaret for den vidtgående specialundervisning fra amtskommunerne til kommunerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 2.1.

2.5. Lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven)

Efter den gældende lovgivning skal amtsrådet sikre, at alle, der er fyldt 18 år, kan modtage forberedende voksenundervisning inden for en rimelig geografisk afstand.

Med forslaget forankres den forberedende voksenundervisning på de eksisterende voksenuddannelsescentre (VUC), der omdannes til selvejende institutioner. Driftsansvaret overtages af staten.

Samtidig flyttes det tilbud, som amtsrådet i dag giver til ordblinde i henhold til lov om specialundervisning for voksne, til lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven). Ordblindeundervisningen forankres på voksenuddannelsescentrene, hvorfra undervisningen fremover tilbydes enten på voksenuddannelsescentret eller hos en driftsoverenskomstpart.

Visitationen til ordblindeundervisningen henlægges til voksenuddannelsescentrene.

Ved flytningen af ordblindeundervisningen til lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) forbliver indholdet af ordblindeundervisningen uændret.

Efter forslaget overgår tillige ansvaret for indgåelse af driftsoverenskomster med andre institutioner til voksenuddannelsescentrene. Det gælder for såvel den forberedende voksenundervisning som for ordblindeundervisningen for voksne.

3. Henvisninger til relevante numre af Folketingstidende

3.1. Lov om folkeskolen

Forslaget til lov nr. 509 af 30. juni 1993 om folkeskolen, der blev fremsat som lovforslag nr. L 270. Folketingstidende 1992-93, Folketingets Forhandlinger spalte 8590, 9038, 11184 og 11475, Tillæg A spalte 8905, Tillæg B spalte 1955 og Tillæg C spalte 1547. Forslaget til lov nr. 485 af 31. maj 2000 om ændring af lov om folkeskolen, der blev fremsat som lovforslag nr. L 97. Folketingstidende 1999-2000, Folketingets Forhandlinger spalte 1900, 8506 og 8731, Tillæg A spalte 2704 og 2688, Tillæg B spalte 1358 og Tillæg C spalte 839.

3.2. Lov om specialundervisning for voksne

Forslaget til lov nr. 301 af 8. juni 1978 om specialundervisning for voksne. Folketingstidende 1977-78, Folketingets Forhandlinger spalte 5439, 6552, 11216 og 11467, Tillæg A spalte 3821, Tillæg B spalte 1203 og Tillæg C spalte 685. Forslaget til lov nr. 280 af 8. maj 1991 om ændring af lov om specialundervisning for voksne, der blev fremsat som lovforslag nr. L 115. Folketingstidende 1990-91, 2. samling, Folketingets Forhandlinger spalte 1238, 1706, 4962 og 5082, Tillæg A spalte 2671, Tillæg B spalte 419 og Tillæg C spalte 363.

3.3. Lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdnings-skoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) og lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Forslaget til lov nr. 248 af 6. april 2001 om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdnings-skoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforbereende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., der blev fremsat som lovforslag nr. L 157. Folketingstidende 2000-01, Folketingets Forhandlinger spalte 4545, 5696 og 5853, Tillæg A

spalte 3806 og 3829, Tillæg B spalte 739 og Tillæg C spalte 451.

3.4. Lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven)

Forslaget til lov nr. 487 af 31. maj 2000 om forberedende voksenundervisning (FVU-loven), der blev fremsat som lovforslag nr. L 252. Folketingstidende 1999-2000, Folketingets Forhandlinger spalte 6706, 8407 og 8735, Tillæg A spalte 7149 og 7176, Tillæg B spalte 1064 og Tillæg C spalte 1055.

4. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner

De økonomiske konsekvenser drøftes i øjeblikket med de kommunale parter, jf. Vejledning om Det Udvidede totalbalanceprincip (DUT). Det indebærer, at der vil kunne ske ændringer i de anførte skøn for de økonomiske konsekvenser, efter at lovforslaget er fremsat for Folketinget.

Som det fremgår af aftalen om strukturreformen, vil ændringerne i opgavefordelingen i forbindelse med reformen blive gennemført ud fra princippet om, at reformen er udgiftsneutral, og pengene følger opgaverne.

Undervisningsministeriet udsendte på denne baggrund lovforslaget om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår specialundervisning m.v.) i DUT-høring den 27. oktober 2004. Udgangspunktet for drøftelserne af de økonomiske konsekvenser har været udgiftsniveauerne i regnskaberne for 2003, som er det seneste afsluttede regnskabsår. Formålet med drøftelserne har været at kvalificere skønnene over de økonomiske konsekvenser, herunder især at nå en teknisk afklaring af de enkelte lovforslags udgiftsopgørelser på de kommunale og amtskommunale driftskonti, bortset fra administration (hovedkonto 6).

Det er Undervisningsministeriets vurdering, at der i forbindelse med lovforslaget overføres 1.948 mio. kr. fra den amtskommunale sektor. Heraf overføres 1.857 mio. kr. til primærkommunerne, 32 mio. kr. til regionerne og 59 mio. kr. til staten. De anførte beløb er baseret på udgiftsopgørelserne på hovedkonto 0-5 i regnskab 2003 opregnet til 2005 pris- og lønniveau og 2007-opgaveniveau.

Hertil kommer korrektioner som følge af fordeling af væksten i den amtskommunale sektor fra regnskab 2003-2006, fordeling af de amtskommunale admi-

nistrationsudgifter (hovedkonto 6) og anlægsudgifter på sektorer.

Regeringen vil søge tilslutning til den endelige regulering af amtskommunernes og kommunernes økonomi i forbindelse med den lovgivning, som fastlægger ændringerne i den kommunale finansiering, herunder tilskuds- og udligningssystemet. Denne lovgivning fremsættes i folketingssamlingen 2005/06.

Folkeskolens vidtgående specialundervisning

Med lovforslaget overføres hele det finansieringsmæssige ansvar for den vidtgående specialundervisning fra amtskommunerne til kommunerne, idet de regionale lands- og landsdelsdækkende institutioner alene finansieres ved kommunale bidrag. Udgangspunktet er derfor, at samtlige amtslige udgifter til vidtgående specialundervisning overføres til kommunerne. Det drejer sig om udgifter under regnskabsfunktion 3.07. Undervisning af børn med vidtgående handicap suppleret med udgiftskonteringer på andre driftskonti først og fremmest vedrørende folkeskolen. Opgørelsen er baseret på de foreliggende regnskaber og amtskommunernes særskilte indberetning. Udgifterne til befordring af elever i amtslig specialundervisning er opgjort alene på grundlag af amtskommunernes indberetninger og indgår i den samlede opgørelse.

Det samlede reguleringsbeløb til kommunerne er eksklusiv anlæg og udgifter under hovedkonto 6 opgjort til 1.015 mio. kr. Beløbet er netto, dvs. eksklusiv kommunernes betaling af takstbeløb til amtskommunerne.

Specialpædagogisk bistand til småbørn

Amtskommunernes ansvar for den specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, overtages af kommunerne på samme måde som den vidtgående specialundervisning. Udgifterne til de amtslige tilbud til småbørn er konteret under regnskabsfunktion 3.11. Specialpædagogisk bistand til børn og voksne. Det samlede reguleringsbeløb til kommunerne (eksklusiv anlæg og hovedkonto 6) er på baggrund af amtskommunernes indberetninger og de foreliggende regnskabstal opgjort til 89 mio. kr.

Specialundervisning for voksne

Forslaget indebærer, at den hidtidige amtskommunale forpligtelse overføres til kommunerne bortset fra den undervisning, der vedrører undervisning af ordblinde, og som fremover vil skulle udbydes på voksenuddannelsescentre som en del af lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven), samt de til-

bud, der gives i forbindelse med hospitalsophold, som forudsættes overført til regionerne. Udgifterne til voksenspecialundervisningen er konteret under regnskabsfunktion 3.11. På baggrund af de tilgængelige regnskabstal og amtskommunernes særskilte indberetninger er udgiften til den særlige undervisning af ordblinde skønnet til at udgøre 42 mio. kr. Beløbet overføres til staten. Den del af den hidtidige amtskommunale forpligtelse, der videreføres inden for blandt andet sygehussektoren og overgår til regionerne, skønnes at udgøre 30 mio. kr., medens den resterende del af voksenspecialundervisningen, der overføres til kommunerne, er opgjort til 748 mio. kr.

VISO

Den foreslåede nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO), der på specialundervisningsområdet for såvel børn som voksne skal bistå kommuner, regioner samt skoler og institutioner m.v. med bistand og rådgivning, skal være statsligt finansieret og skønnes at kunne gennemføres inden for en årlig udgiftsramme af 15 mio. kr.

Amtskommunale bidrag til staten for elever der modtager specialundervisning på frie kostskoler og frie grundskoler

De amtslige bidrag til staten for de særlige tilskud til svært handicappede på frie kostskoler og frie grundskoler erstattes af kommunale bidrag. Det betyder, at der fra det amtskommunale bloktilskud til det kommunale skal overføres et beløb, svarende til den hidtidige amtslige bidragsbetaling for elever på frie grundskoler, efterskoler samt husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. I alt skønnes beløbet at udgøre 5 mio. kr.

Med forslaget vil det hidtidige amtslige bidrag til staten, der vedrører den almindelige undervisning og den almindelige specialundervisning, blive indregnet i de eksisterende kommunale bidrag til staten.

Som forudsætning for, at lovforslaget herudover kan gennemføres udgiftsneutralt, er, at den hidtidige fastsættelse af statens driftstilskud til de frie grundskoler til 75 % af de gennemsnitlige kommunale folkeskoleudgifter enten reduceres eller beregnes på et andet regnskabsgrundlag end hidtil. Uden ændring vil det statslige tilskud til skolerne blive for stort, og samtidig vil det forøge kommunernes bidragsbetaling til staten, der er fastsat til 85 % af driftstilskuddet.

Forberedende voksenundervisning

Den forberedende voksenundervisning har hidtil været finansieret som en statslig refusionsordning, hvor amtskommunerne kunne få refusion for den iværksatte undervisning op til et vist niveau. Som udgangspunkt vil der derfor ikke skulle ske bloktilskudsregulering i forhold til de direkte undervisningsudgifter, idet udgifterne uændret vil svare til den afsatte finanslovsbevilling på ca. 50 mio. kr. De ovenfor nævnte udgifter til ordblindeundervisning under lov om specialundervisning for voksne overføres fra det amtslige bloktilskud til staten, da denne undervisning bliver en del af FVU-loven og udbydes på de statsligt finansierede voksenuddannelsescentre.

Samlede udgiftskonsekvenser

En mindre del af de opgjorte udgifter overføres til regionerne til administrationsopgaver. Udgifterne hertil er skønnet til 2 mio. kr. Ifølge forslaget til ændring af lov om social service er udgifterne til sekretariatsbetjening af de regionale udviklingsråd opgjort til i alt 7 mio. kr., hvoraf udgifterne på specialundervisningsområdet udgør knap 2 mio. kr. Beløbet overføres til staten. De samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget fremgår af nedenstående oversigt. Beløbene er baseret på hovedkonto 0-5 i regnskab 2003 og opregnet til 2005 pris- og lønniveau og 2007 opgaveniveau.

Udgiftsfordeling på uddannelser

(mio. kr. 2005 p/l)	Almindelige drifts- udgifter
Vidtgående specialundervisning	1.025
Specialpædagogisk bistand til småbørn	89
Specialundervisning til voksne (til kommunerne)	757
Specialundervisning under hospitalsophold	30
Specialundervisning til ordblinde	42
Bidrag til frie grundskoler m.v.	5
Forberedende voksenundervisning	0
I alt	1.948

Udgiftsfordeling på sektorer

(mio. kr. 2005 p/l)		Almindelige drifts- udgifter
Staten	Specialundervisning til ordblinde	42
	FVU-administration	0
	VISO	15
	Sekretariatsbetjening af regionale udviklings- råd	2
	I alt staten	59
Amtskommunerne	Vidtgående specialundervisning	-1.025
	Specialpædagogisk bistand til småbørn	-89
	Voksenspecialundervisning	-757
	Specialundervisning under hospitalsophold	-30
	Specialundervisning til ordblinde	-42
	Bidrag til frie grundskoler m.v.	-5
	FVU-administration	0
	I alt amter	-1.948
Kommunerne	Vidtgående specialundervisning	1.015
	Specialpædagogisk bistand til småbørn	89
	Voksenspecialundervisning	748
	Bidrag vedrørende frie grundskoler m.v.	5
	I alt kommunerne	1.857
Regionerne	Administration generelt	2
	Specialundervisning under hospitalsophold	30
	I alt regionerne	32

5. Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Der henvises til punkt 4.

6. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for borgerne.

Lovforslaget samler ansvaret for specialundervisning for børn og voksne i kommunen, således at beslutninger træffes så tæt på borgerne som muligt. Samtidig styrkes sammenhængen mellem specialundervisning og den almindelige undervisning.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Høring

Lovforslaget har forud for fremsættelsen været sendt til høring hos følgende:

Akademikernes Centralorganisation, Amtsrådsforeningen, Arbejdernes Oplysningsforbund, Forbundet for Pædagoger og Klubfolk (BUPL), Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Center for Ligebehandling af Handicappede, Danmarks Erhvervsskoleforening, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lærerforening, Danmarks Skolelederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Byggeri, Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM), Dansk ErhvervsFremme, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Friskoleforening, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Oplysningsforbund, Dansk Transport og Logistik, Danske Skoleelever, Datatilsynet, De Samvirkende Invalidorganisationer, Det Centrale Handicap-

råd, Det Kommunale Kartel, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination, Domstolsstyrelsen, Efterskolernes Lærerforening, Ernærings- og Husholdningsøkonomforeningen, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler, Foreningen af Husholdningsskoler og Håndarbejdsskoler, Folkeligt Oplysningsforbund, Foreningen af Daghøjskoler i Danmark, Foreningen af Forstandere og Ledere ved Sprogcentre, Foreningen af Forstandere ved AMU-centrene, Foreningen af Produktionsskoler og Produktionshøjskoler, Foreningen af Skoleledere ved de Tekniske Skoler, Forstanderforeningen for VUC, Forstandersamrådet ved den Amtskommunale Specialundervisning for Voksne, Frederiksberg Kommune, Frie Grundskolers Fællesråd, Frie Grundskolers Lærerforening, Frit Oplysningsforbund, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Grundskolerådet, Handel, Transport og Serviceerhvervene, HS, HUR, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Konkurrencestyrelsen, Københavns Kommune, Landbrugsrådet, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere (LVU), Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere (LU), Landsforeningen af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsforeningen for Opholdssteder og Skole- og Behandlingstilbud, Landsorganisationen i Danmark, Landsammenslutningen af Kursusstuderende, Liberalt Oplysningsforbund, Lærernes Centralorganisation, Oplysningsforbundenes Fællesråd, Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse, Sammenslutningen af Ledere ved de Grundlæggende SOSU-uddannelser, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutning af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Samrådet for Specialundervisning for Voksne, Skole og Samfund, Specialarbejderforbundet i Danmark, Speciallærerforeningen af 1981, Statsansattes Kartel, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, Sundhedskartellet, Ungdomsringen og Ungdomsskolernes Udviklingscenter.

11. Vurdering af konsekvenserne af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Amtskommunernes administration overføres til stat, kommuner og regioner	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Beslutningerne om specialundervisning træffes så tæt på borgerne som muligt	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

I henhold til forslaget til lov om social service, der fremsættes samtidig med dette lovforslag til opfølgning af kommunalreformen, oprettes en national videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO).

Ud over det sociale område skal VISO bistå kommuner, regioner og skoler m.v. med vejledning og rådgivning inden for specialundervisningsområdet. VISO's vejledning og rådgivning vil på specialundervisningsområdet alene være rettet mod myndigheder og skoler m.v. og ikke direkte mod borgerne.

Med forslaget gives der undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvordan kommuner, regioner og skoler m.v. kan få bistand fra VISO.

En bekendtgørelse vil blandt andet komme til at indeholde følgende elementer:

Kommunalreformen har placeret det samlede ansvar for børn med behov for specialundervisning i kommunen. Derfor vil ansvaret for den pædagogisk-

psykologiske vurdering samt forslag til, hvordan den specialpædagogiske bistand skal ydes, fortsat være kommunens.

Det vil blive muligt for kommunen, typisk ved den pædagogisk-psykologiske rådgivning (PPR), at anmode om specialrådgivning og bistand til kommunens udredning m.v. fra VISO med henblik på at foretage en vurdering og fremsætte forslag til foranstaltning, ligesom PPR vil kunne indhente viden og specialrådgivning fra VISO til brug for sin rådgivning af skoler m.v., forældre og elever om den nærmere tilrettelæggelse af den specialpædagogiske bistand.

Det vil også blive muligt for regionsrådet at indhente viden og specialrådgivning fra VISO med henblik på udvikling af eksisterende eller nye tilbud.

Kommunen foretager den egentlige udredning og kommer med forslag til specialundervisningstilbud, eventuelt suppleret med rådgivning, supervision, bistand eller vejledning fra VISO. Dette indebærer, at udredningsfunktionen i VISO - når det drejer sig om specialundervisningsområdet - oftest vil forekomme i form af rådgivning, men dog således, at der fra myndighedsside kan anmodes om bistand til udredning.

Efter den gældende bekendtgørelse om specialundervisning m.v. skal den pædagogisk-psykologiske vurdering efter samråd med forældrene suppleres med udtalelser fra andre sagkyndige i fornødent omfang, ligesom der skal ske samråd med forældrene i de tilfælde, hvor det overvejes at henvise barnet til vidtgående specialundervisning ved amtsrådets foranstaltning.

I overensstemmelse med disse principper vil der i bekendtgørelsen blive fastsat bestemmelser om inddragelse af forældrene, hvis PPR inddrager VISO's bistand i sin pædagogisk-psykologiske vurdering.

Det vil som hidtil være muligt for folkeskoler og andre undervisningsinstitutioner at indhente viden og i en vis udstrækning også specialrådgivning fra PPR, når det drejer sig om mere generelle problemstillinger vedrørende specialpædagogisk bistand. Hvis det drejer sig om tilrettelæggelsen af den specialpædagogiske bistand til en konkret elev, forudsættes det, at PPR er blevet inddraget forud for henvendelsen til VISO.

Til nr. 3

Med forslaget gives der undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvordan kommunerne, regioner og skoler m.v. kan få bistand fra VISO. For så vidt angår det nærmere indhold af bekendtgørelsen henvises til bemærkninger til forslaget § 1, nr. 2.

Til nr. 4

Med forslaget udvides kommunalbestyrelsens pligt til at sørge for den vidtgående specialundervisning, som hidtil har været tilbudt af amtsrådet. Det gælder såvel for de elever, som et amtsråd efter overenskomst med en kommunalbestyrelse har henvist til undervisning i en kommunal skole (enkeltintegrerede elever), som for de elever der er blevet undervist på amtskommunale specialskoler eller i amtskommunale specialklasser.

Regionsrådene får dog forsyningspligten for de undervisningstilbud, som amtsrådene har tilbudt elever på de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende institutioner.

Kommunalbestyrelsen overtager desuden amtsrådets ansvar for den vidtgående specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen bortset fra den vidtgående specialpædagogiske bistand, som gives på de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

For så vidt angår elever med behov for specialundervisning, som kommunen ikke har mulighed for at tilbyde, kan kommunen vælge at indgå i et samarbejde med andre kommuner om at løse opgaven, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 1, eller henvise den pågældende elev til et regionalt lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud, jf. folkeskolelovens § 21, stk. 1. Børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, og som har behov for et meget specialiseret specialpædagogisk tilbud, som den pågældende kommune ikke

har, kan ligeledes henvises til en foranstaltning i en anden kommune eller i regionen.

Der er for tiden følgende lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, som efter forslaget skal drives af regionsrådene:

- 1) Døvblindecentret (Nordjyllands Amtskommune): Landsdækkende undervisnings- og botilbud for døve børn, unge og voksne.
- 2) Fredericiaskolen (Vejle Amtskommune): Landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. for døve og hørehæmmede børn.
- 3) Geelsgaardskolen (Københavns Amtskommune): Landsdækkende undervisningstilbud for børn og unge med svære motoriske forstyrrelser og med erhvervet hjerneskade samt for døvblinde elever m.v.
- 4) Kolonien Filadelfia (Vestsjællands Amtskommune): Lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn, unge og voksne med epilepsi, der er indlagt på Epilepsihospitalet.
- 5) Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs (Vestsjællands Amtskommune): Landsdækkende undervisningstilbud for børn, unge og voksne med synshandicap.
- 6) Ålborgskolen (Nordjyllands Amtskommune): Lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for døve og hørehæmmede børn og voksne samt for børn med autisme.

Med undtagelse af Kolonien Filadelfia, der er en selvejende institution, overføres de forannævnte lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud til den region, hvor de er beliggende.

For undervisningstilbuddet på Kolonien Filadelfia forudsættes det, at der indgås overenskomst mellem Region Sjælland og Kolonien Filadelfia om undervisning af de børn og unge, der er indlagt på Epilepsihospitalet.

Som det fremgår af oversigten over de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud omfatter nogle af disse tilbud også voksenundervisning. Det forudsættes, at voksenundervisningen gives efter lov om specialundervisning for voksne.

Endvidere foreslås det, at regionsrådet efter aftale med kommunalbestyrelsen kan varetage kommunale driftsopgaver inden for folkeskoleområdet, der ligger i en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen.

Dette kan fx blive aktuelt i de tilfælde, hvor den tidligere amtskommunale skole har et ganske særligt undervisningstilbud til elever, der både kommer fra

kommunen og fra et større område uden for kommunen, men uden at undervisningstilbuddet er lands- eller landsdelsdækkende.

Efter forslaget § 2, nr. 3, skal regionsrådet også drive undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder.

Som det fremgår af bemærkningerne til § 2, nr. 3, tilbyder disse institutioner også specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. Det forudsættes, at denne specialundervisning gives i henhold til folkeskoleloven.

Til nr. 5-8

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse. Ved de foreslåede ændringer i folkeskolelovens § 21, stk. 1 og 2, overtager regionsrådet amtsrådets forpligtelse til at sørge for specialundervisning m.v. af børn, der henvises af kommunerne til de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, jf. forslaget § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 9

Efter forslaget § 1, nr. 24, skal Borgerrepræsentationen drive de landsdelsdækkende undervisningstilbud Børneklivikken og Skolen på Kastelsvej i Københavns Kommune. Som følge heraf foreslås det, at bestemmelserne i § 21, stk. 1 og 2, om henvisning m.v. af elever til regionernes lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud finder tilsvarende anvendelse for de landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune.

Dette indebærer, at elevens bopælskommune får kompetencen til at træffe afgørelse om, at en elevs behov for specialundervisning skal opfyldes på et af de landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune. Det er herefter Københavns Kommune, der efter forhandling med bopælskommunen træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen.

Efter forslaget er det den henvisende kommune, der skal bære udgifterne ved elevens undervisning, svarende til, hvad der gælder ved henvisning af elever til de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Der henvises i øvrigt til bemærkninger til forslaget § 1, nr. 25.

Forslaget indeholder desuden en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte regler om procedure m.v. i forbindelse med kommunernes henvis-

ninger af elever til henholdsvis de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud og de landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune. Bemyndigelsen tænkes navnlig anvendt i de tilfælde, hvor det regionale undervisningstilbud, som kommunalbestyrelsen ønsker at henvise en elev til, ligger i en anden region end den region, hvor kommunen er beliggende.

Til nr. 10

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 11

Efter forslaget § 1, nr. 4, påhviler det regionsrådene at drive de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud med specialundervisning for børn og unge under 18 år, som kommunalbestyrelsen har henvist til det pågældende regionale undervisningstilbud. Der er derfor ikke behov for bestemmelser om, at regionsrådene kan henvise elever til andre skoleformer, svarende til de gældende bestemmelser i folkeskolelovens § 22, stk. 2, om amtsrådenes muligheder for at henvise elever til andre skoleformer.

Da det imidlertid ikke kan udelukkes, at der kan være behov for, at et regionsråd efter overenskomst med et andet regionsråd skal kunne henvise elever til et undervisningstilbud i en anden region, foreslås det, at der gives mulighed herfor. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse for de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune.

Til nr. 12-13

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 14

Efter forslaget § 1, nr. 4, udvides kommunalbestyrelsens pligt til at sørge for både almindelig og vidtgående specialundervisning, medens regionsrådene alene får forsyningspligten for de mest specialiserede tilbud på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

Som følge heraf er der ikke behov for en bestemmelse, svarende til folkeskolelovens § 22, stk. 6, hvorefter amtsrådet efter overenskomst kan henvise elever til specialundervisning i et dagbehandlingstilbud m.v.

Til nr. 15

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 16-17

Efter den gældende folkeskolelovs § 23, stk. 2, påhviler det kommunalbestyrelsen at indrette undervisning på de i kommunen beliggende sygehuse. Undervisningen kan tillige indrettes af amtsrådet. Udgifterne ved undervisningen påhviler amtskommunerne i henhold til den gældende folkeskolelovs § 49, stk. 3.

Som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 4, vil det fremover kun være kommunalbestyrelserne, som er forpligtet til at indrette sygehusundervisning på de i kommunen beliggende sygehuse.

Der vil ved bekendtgørelse blive fastsat regler om, hvordan udgifterne ved sygehusundervisning skal fordeles mellem de kommuner, der anvender undervisningen på det pågældende sygehus, jf. forslaget § 1, nr. 25, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 18

Da kommunerne efter kommunalreformen overtager finansieringen af alle udgifter til folkeskolen, herunder befodringsudgifter, foreslås det, at kommunerne sørger for befodrningen til og fra skole af elever, der modtager undervisning på de regionale undervisningstilbud. Desuden foreslås det, at de kommuner, der henviser elever til Københavns Kommunes landsdelsdækkende undervisningstilbud (Børneklubben og Skolen på Kastelsvej) selv sørger for befodrningen af de pågældende elever.

Efter forslaget § 2, nr. 3, skal regionsrådet også drive undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. Som det fremgår af bemærkningerne til § 2, nr. 3, tilbyder disse institutioner også specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. Det forudsættes, at folkeskolelovgivningens regler om befodrning finder anvendelse for disse børn.

Til nr. 19-20

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 21-22

Regionsrådene overtager ansvaret for at drive de mest specialiserede lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud til de børn og unge under 18 år, som kommunalbestyrelsen har henvist til et regionalt undervisningstilbud. Regionsrådene overtager desuden ansvaret for de børn, som endnu ikke har påbegyndt skolegangen, og som henvises af en kommunalbestyrelse til specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, jf. forslaget § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Af hensyn til regionernes planlægning foreslås det, at kommunerne én gang årligt afgiver redegørelser til regionsrådet om kommunernes forventede forbrug af pladser på de regionale undervisningstilbud i det kommende år og i de næste 3 år.

Med forslaget får regionsrådene indbyrdes pligt til at koordinere regionernes undervisningstilbud.

Endvidere indeholder forslaget bestemmelser om, at folkeskolelovens bestemmelse om styrelsen af kommunens skolevæsen, skolebestyrelsen, skolens leder m.v., som gælder for kommunernes skolevæsen, finder tilsvarende anvendelse for de regionale undervisningstilbud.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 47, stk. 2, varetages tilsynet med amtskommunernes skole- og undervisningsvæsen af undervisningsministeren. Denne bestemmelse videreføres i § 47 b, således at undervisningsministeren for fremtiden varetager tilsynet med de regionale undervisningstilbud.

Til nr. 23

Bestemmelsen i § 48, der ophæves, er af lovtekniske grunde flyttet til § 47 a, stk. 3, jf. forslaget § 1, nr. 22.

Til nr. 24

Efter forslaget skal Borgerrepræsentationen drive de landsdelsdækkende undervisningstilbud Børneklubben og Skolen på Kastelsvej i Københavns Kommune. Dette betyder, at Københavns Kommune i relation til de to undervisningstilbud har en rolle, der svarer til regionsrådenes rolle i relation til de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

Som følge heraf indeholder forslaget en bestemmelse om, at kapitel 7 om styrelsen af regionens undervisningstilbud finder tilsvarende anvendelse for de to landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune.

Forslaget giver dog ikke mulighed for, at Borgerrepræsentationen kan oprette nye lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud. Beslutning om even-

tuel oprettelse af nye lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud i Region Hovedstaden, herunder oprettelse af undervisningstilbud i Københavns Kommune, henhører under regionsrådet i Region Hovedstaden.

Da Københavns Kommune henhører under Region Hovedstaden, er det forudsat, at fastsættelsen af kapacitet og sammensætning af undervisningstilbuddene på Børneklivnikken og Skolen på Kastelsvej sker i tæt samarbejde mellem Borgerrepræsentationen og regionsrådet i Region Hovedstaden.

Efter forslaget varetages tilsynet med Børneklivnikken og Skolen på Kastelsvej af undervisningsministeren, svarende til, hvad der gælder for de regionale lands- og landsdeldækkende undervisningstilbud, jf. bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 21 og 22.

Til nr. 25

Efter forslaget påhviler alle udgifter til folkeskolens undervisning m.v. kommunerne. Det er desuden tydeliggjort i forslaget, at alle udgifter ved specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand m.v. på de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud også påhviler kommunerne. Det samme gælder udgifter ved undervisning på sygehuse i henhold til folkeskolelovens § 23, stk. 2, og befodringsudgifter af elever i henhold folkeskolelovens § 26, stk. 3, der i dag påhviler amtsrådene, jf. forslagets § 1, nr. 16-18, og bemærkningerne hertil.

Strukturaftalen indebærer, at der fastsættes nærmere principper for betalingen af de lands- og landsdelsdækkende tilbud efter drøftelse med de regionale og kommunale parter. Der er derfor indsat en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte regler om, hvilken kommune udgiften til folkeskolens undervisning m.v. endeligt påhviler.

Undervisningsministeren fastsætter betalingsprincipperne i en bekendtgørelse. Kommunerne betaler en takst for brug af tilbuddene, og bekendtgørelsen vil komme til at indeholde regler om beregningen af denne takst. Taksten reduceres med en objektiv finansiering fra kommunerne, som beregnes på en sådan måde, at taksten ikke bliver så høj, at den afholder kommunerne fra at bruge det pågældende tilbud. Taksten må på den anden side heller ikke blive så lav, at tilbuddet udnyttes i et for stort og uhensigtsmæssigt omfang.

Denne særlige regulering skyldes dels, at disse tilbud vil blive anvendt tværregionalt, hvorfor takstreguleringen ikke alene kan fastsættes i den enkelte regions rammeaftale, dels at der er tale om meget specialiserede tilbud, som kommunerne ikke umiddelbart

kan substituere med egne tilbud. Taksten vil derfor afspejle en fælles kommunal interesse.

For så vidt angår den objektive finansiering fordeles udgifterne ud over taksten mellem de kommuner, som har mulighed for at benytte tilbuddene, efter enten folketal eller folketallet i bestemte alderskategorier afhængig af det pågældende undervisningstilbud.

Til nr. 26

Der er alene tale om en konsekvensændring som følge af forslagets § 1, nr. 28.

Til nr. 27-28

Forslaget udvider klageadgangen for forældrene til elever på kommunale specialskoler og i kommunale specialklasser. Disse forældre vil få adgang til at klage til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Der vil også være mulighed for at klage til Klagenævnet, hvis kommunalbestyrelsen ikke vil henvisse elever til disse foranstaltninger.

Begrundelsen for at udvide klageadgangen til forældrene til de elever, der modtager undervisning på de kommunale specialskoler og i de kommunale specialklasser, er, at sondringen mellem vidtgående specialundervisning og anden specialundervisning vanskeliggøres som følge af, at kommunerne både overtager det fulde finansieringsansvar for hele specialundervisningsområdet og samtlige amtskommunale skoler bortset fra de mest specialiserede lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud.

Forældre til elever på de amtskommunale specialskoler m.v., der hidtil har haft adgang til at klage til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, bevarer således klageadgangen, uanset om den pågældende specialskole m.v. overtages af kommunen.

Forældre til elever på de amtskommunale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der efter forslaget skal drives af regionsrådene, bevarer ligeledes klageadgangen til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

Efter de gældende regler kan en kommunalbestyrelse efter samråd med eleven og forældrene henvisse eleven til specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand ved amtsrådets foranstaltning, når kommunalbestyrelsen finder, at en elevs udvikling stiller krav om en særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, jf. folkeskolelovens § 21, stk. 1.

Det er herefter amtsrådet, der efter de gældende regler træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen. Hvis amtsrådet skønner, at den henviste elev bedst vil kunne undervises i en kommunal skole, kan amtsrådet efter overenskomst med den på-

gældende kommunalbestyrelse henviser eleven til en kommunal skole (enkeltintegrerede elever), jf. folkeskolelovens § 22, stk. 2, nr. 2.

De enkeltintegrerede elever modtager deres undervisning som en del af den almindelige undervisning, men med støtte i form af specialundervisning eller specialpædagogisk støtte og således, at specialundervisningen eller den specialpædagogiske støtte er afgørende for, at eleven kan deltage i undervisningen. Der henvises herved til Undervisningsministeriets bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Forældrene til de enkeltintegrerede elever har efter de gældende regler adgang til at indbringe klager for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

For ikke at forringe klageadgangen for forældrene til de enkeltintegrerede elever giver lovforslaget forældre til elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden, adgang til at indbringe klager til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Ved den overvejende del af undervisningstiden forstås, at undervisningen kun kan gennemføres, hvis der tildeles den pågældende elev omkring 12 støttetimer ugentligt, svarende til otte klokketimer ugentligt, eller flere.

Der er for tiden ca. 10.000 elever, hvis forældre kan klage til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Den samlede gruppe af elever, for hvem der vil være klageadgang efter lovforslaget, skønnes at blive ca. 20.000 elever.

Som følge heraf må det forventes, at antallet af klager til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning vil blive forøget tilsvarende.

Undervisningsministeren fastsætter efter folkeskolelovens § 51 a, stk. 4, nærmere regler om klagenævnets virksomhed. Disse regler vil blive søgt tilpasset den udvidede klageadgang for at sikre, at der også efter den 1. januar 2007 vil være en tilstrækkelig kapacitet til behandling af klager inden for en rimelig tid.

Efter forslagets § 2, nr. 3, skal regionsrådet også drive undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. Som det fremgår af bemærkningerne til § 2, nr. 3, tilbyder disse institutioner også specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. Det forudsættes, at denne specialundervisning gives i henhold til folkeskoleloven, herunder at forældrene til disse

børn har samme klageadgang, som gælder for de øvrige specialskoler.

Til nr. 29-30

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 31-32

Med forslaget udvides klageadgangen for forældre til elever på kommunale specialskoler og i kommunale specialklasser. Disse forældre får adgang til at klage til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Der vil også være mulighed for at klage til klagenævnet, hvis kommunalbestyrelsen ikke vil henviser elever til disse foranstaltninger, jf. forslagets § 1, nr. 27-28, og bemærkningerne hertil.

Herudover foreslås det, at Klagenævnet for vidtgående specialundervisning skal behandle klager vedrørende lov om specialundervisning for voksne, jf. forslagets § 2, nr. 32, og bemærkningerne hertil.

Som følge af udvidelsen og de mere forskelligartede opgaver for klagenævnet foreslås det, at antallet af medlemmer udvides med 2 medlemmer, der udpeges efter indstilling af henholdsvis KL og De Samvirkende Invalideorganisationer.

Efter forslaget vil klagenævnet ud over formanden bestå af 1 medlem udpeget efter indstilling fra regionsrådene i forening, 2 medlemmer udpeget efter indstilling fra KL og 2 medlemmer udpeget efter indstilling fra De Samvirkende Invalideorganisationer.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 51 a, stk. 1, 3. pkt., beskikkes formanden og medlemmerne for 4 år. Det er forudsat, at beskikkelsen af det medlem, som er udpeget efter indstilling fra Amtsrådsforeningen, bortfalder samtidig med amtskommunernes nedlæggelse den 1. januar 2007.

Til nr. 33-34

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 35

Efter folkeskolelovens § 56 a skal bestemmelserne i § 20, stk. 2, § 21, § 51, stk. 3 og 6, og § 51 a om ordningen af specialundervisning og specialpædagogisk bistand tages op til revision i folketingsåret 2004-2005. Da dette er sket med nærværende lovforslag, foreslås bestemmelsen ophævet.

Til nr. 36

Der er tale om en ændring som følge af, at Kommunernes Landsforening har skiftet navn til KL.

Til nr. 37

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til § 2

Til nr. 1 og 3

Med forslaget forpligtes kommunalbestyrelserne til at sørge for den specialundervisning for voksne, som hidtil har været tilbudt af amtsrådene bortset fra den specialundervisning, der har været tilbudt ordblinde. Denne undervisning flyttes til lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven). Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 2, nr. 4, hvoraf det fremgår, at lovens dækningsområde vil blive nærmere afgrænset.

Forslaget ændret ikke ved, hvorledes specialundervisningstilbuddene tilrettelægges eller gennemføres over for den enkelte. Undervisningen skal således fortsat tage udgangspunkt i den enkeltes behov og være tilrettelagt for voksne.

Regionsrådene får forsyningspligten for de tilbud, som amtsrådene har tilbudt på de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner. Regionsrådene vil som amtsrådene i dag efter ønske fra kommunerne i regionen kunne tilrettelægge særlige ungdomsuddannelsesforløb for fx sent udviklede, hvis det indgår i rammeaftalen mellem regionsrådet og kommunalbestyrelserne, jf. bemærkningerne til forslaget § 2, nr. 29.

Der er for tiden én landsdækkende undervisningsinstitution - Nyborgskolen - som efter forslaget skal drives af regionsrådet i Region Syddanmark.

Ud over specialundervisning for voksne gives der på Nyborgskolen, der er et undervisningscenter for døve og hørehæmmede unge, også specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til unge i den undervisningspligtige alder. Det forudsættes, at denne undervisning gives efter folkeskoleloven.

Med forslaget overflyttes også undervisningstilbuddet i de nuværende amtskommunale undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder, således at driftsansvaret som udgangspunkt placeres i regionerne. De pågældende undervisningsinstitutio-

ner er ikke lands- eller landsdelsdækkende, da de i dag i overvejende grad betjener den amtskommune, hvor undervisningsinstitutionen er beliggende.

Undervisningsinstitutionerne tilbyder foruden specialundervisning efter lov om specialundervisning for voksne også ydelser efter lov om social service. Sidstnævnte tilbud forankres efter kommunalreformen som udgangspunkt i regionerne.

Placeringen i regionen er forslået ud fra et ønske om at tilgodese hensynet til brugerne af disse institutioner - der både tilbyder ydelser efter lov om social service og ydelser efter undervisningslovgivningen - således at disse institutioner bevares samlet som én institution hos én myndighed.

Efter forslaget er der mulighed for, at disse undervisningsinstitutioner kan overgå til kommunal drift efter Kontaktudvalgets nærmere drøftelse herom, jf. forslaget § 2, nr. 35.

Der er for tiden følgende undervisningsinstitutioner, som efter forslaget skal drives af regionsrådet:

- 1) Fyns Amtskommunes Tale- og Høreinstitut (Fyns Amtskommune).
- 2) Kommunikationscentret i Ribe Amtskommune (Ribe Amtskommune).
- 3) Center for Hjælpe midler og Kommunikation (Sønderjyllands Amtskommune).
- 4) Tale-, Høre- og Synsinstitut for Kommunikation (Vestsjællands Amtskommune).
- 5) Høreinstitutionen (Århus Amtskommune).
- 6) Synscentralen (Århus Amtskommune).
- 7) Taleinstitutionen (Århus Amtskommune).
- 8) Kommunikationscentret (Frederiksborg Amtskommune).
- 9) Tale- og Høreinstitutionen (Københavns Amtskommune).
- 10) Taleinstitutionen (Nordjyllands Amtskommune).
- 11) Høreinstitutionen (Nordjyllands Amtskommune).
- 12) Synsinstitutionen (Nordjyllands Amtskommune).
- 13) Center for Kommunikation (Ringkøbing Amtskommune).
- 14) Synscentralen (Storstrøms Amtskommune).
- 15) Center for Kommunikation og Hjælpe midler (Vejle Amtskommune).
- 16) Hjælpe midlenheden (Institutionen skifter primo 2005 navn til: Center for Syn og Kommunikation) (Københavns Amtskommune).
- 17) Teknologi- og Synsrådgivningen (Roskilde Amtskommune).
- 18) Videnscenter for Specialpædagogik (Storstrøms Amtskommune).

19) Syns- og Teknologicentret (Viborg Amtskommune).

20) Synsrådgivningen (Fyns Amtskommune).

På nogle af disse undervisningsinstitutioner tilbydes der også specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn. Det forudsættes, at denne undervisning gives efter folkeskoleloven.

Endvidere foreslås det, at regionsrådet efter aftale med kommunalbestyrelsen kan varetage kommunale driftsopgaver inden for denne lov, der ligger i en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen.

Dette kan fx blive aktuelt i de tilfælde, hvor den tidligere amtskommunale institution har et ganske særligt undervisningstilbud til personer, der både kommer fra kommunen og et større område uden for kommunen, men uden at undervisningstilbuddet er lands- eller landsdelsdækkende.

Til nr. 2

Der er alene tale om konsekvensændringer som følge den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil samt ændringer i lov om social service.

Til nr. 4

Det forudsættes, at der sker en kortlægning af de opgaver, som i dag varetages i henhold til lov om specialundervisning for voksne. Kortlægningen skal afdekke, om nogle af de nuværende opgaver mere hensigtsmæssigt kan overflyttes til andre områder. Dette vil fx kunne medføre, at opgaver med karakter af behandling eller genoptræning fremover skal varetages af kommunerne som led i kommunernes ansvar for genoptræningstilbud. I forbindelse med forhandlingerne om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget er det forudsat, at opgaver med karakter af behandling eller genoptræning varetages af regionerne under indlæggelsen på hospitaler.

Den nærmere afgrænsning af specialundervisningsopgaverne vil blive fastsat ved bekendtgørelse med hjemmel i lovens § 1, stk. 2, der efter forslaget blive til § 1, stk. 5.

I henhold til forslaget til lov om social service, der fremsættes samtidig med dette lovforslag til opfølgning af kommunalreformen, oprettes en national videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO).

Ud over det sociale område skal VISO bistå kommuner, regioner og undervisningsinstitutioner m.v. med vejledning og rådgivning inden for specialunder-

visningsområdet. VISO's vejledning og rådgivning vil på specialundervisningsområdet alene være rettet mod myndigheder og undervisningsinstitutioner m.v. og ikke direkte mod borgerne.

Med forslaget gives der undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvordan kommuner, regioner og undervisningsinstitutioner m.v. kan få bistand fra VISO.

En bekendtgørelse vil blandt andet komme til at indeholde følgende elementer:

Kommunalreformen har placeret det samlede ansvar for voksne med behov for specialundervisning i kommunen. Ansvar for at yde et relevant tilbud på voksenspecialundervisningsområdet vil være kommunens, men det vil blive muligt for kommunen at indhente specialrådgivning samt bistand til udredning m.v. fra VISO. Tilsvarende vil kommunen kunne indhente viden og specialrådgivning fra VISO til brug for sin rådgivning af undervisningsinstitutioner m.v. samt borgere om den nærmere tilrettelæggelse af den specialpædagogiske bistand.

Den ansvarlige myndighed foretager den egentlige udredning og kommer med forslag til specialundervisningstilbud, eventuelt suppleret med rådgivning, supervision, bistand eller vejledning fra VISO. Dette indebærer, at udredningsfunktionen - når det drejer sig om specialundervisning - oftest vil forekomme i form af rådgivning, men dog således at der fra myndighedsside kan anmodes om bistand til kommunens udredning. Der vil i bekendtgørelsen blive fastsat bestemmelser om inddragelse af borgeren, hvis kommunens inddrager VISO's bistand i sin vurdering.

Det vil være muligt for regionsrådet at indhente viden og specialrådgivning fra VISO med henblik på udvikling af eksisterende eller nye tilbud, jf. også lovforslagets § 2, nr. 29, og bemærkningerne hertil.

Endelig vil det blive muligt for centre for voksenspecialundervisning og andre undervisningsinstitutioner, herunder private overenskomstparter, at indhente viden og i en vis udstrækning også specialrådgivning fra VISO, når det drejer sig om mere generelle problemstillinger vedrørende specialundervisning og specialpædagogisk bistand.

Problemstillinger vedrørende tilrettelæggelsen af den specialpædagogiske bistand til den enkelte voksne forudsætter, at kommunen er inddraget forud for henvendelsen til VISO.

Til nr. 5

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommuner-

nes nedlæggelse, jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 6

Med forslaget kan en kommunalbestyrelse henvise en person til specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, når kommunalbestyrelsen finder, at personens udvikling stiller krav om en særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, der bedst kan imødekommes ved en regional foranstaltning. Efter forslaget vil regionsrådet ikke kunne afslå en kommunalbestyrelses henvisning til en regional foranstaltning.

Det er herefter regionsrådet, som træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen efter forhandling med kommunalbestyrelsen.

Disse bestemmelser skal ses som en konsekvens af, at amtsrådenes hidtidige ansvar for specialundervisningen ved den nye opgavefordeling bliver delt mellem kommunalbestyrelserne og regionsrådene.

Reglerne svarer i øvrigt til reglerne i folkeskoleloven. Der henvises herved til folkeskolelovens § 21 sammenholdt med nærværende forslags § 1, nr. 6-9.

Efter forslaget § 2, nr. 30, skal Borgerrepræsentationen drive den landsdækkende undervisningsinstitution Institut for Blinde og Svagsynede, der er beliggende i Københavns Kommune. Som følge heraf foreslås det, at bestemmelserne i § 1 b, stk. 1 og 2, om henvisning m.v. af personer til regionernes lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud finder tilsvarende anvendelse for det landsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune.

Dette indebærer, at den pågældende persons bopælskommune får kompetencen til at træffe afgørelse om, at den pågældendes behov for specialundervisning skal opfyldes på det landsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune. Det er herefter Københavns Kommune, som træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen efter forhandling med den henvisende kommune.

Efter forslaget er det den henvisende kommune, der skal bære udgifterne ved den pågældendes undervisning, svarende til, hvad der gælder ved henvisning af personer til de regionale undervisningstilbud. Der henvises i øvrigt til bemærkninger til forslaget § 2, nr. 9.

Forslaget indeholder desuden en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte regler om procedure m.v. i forbindelse med kommunernes henvisninger af personer til de regionale undervisningstilbud og den landsdækkende undervisningsinstitution i Kø-

benhavns Kommune. Bemyndigelsen tænkes navnlig anvendt i de tilfælde, hvor det regionale undervisningstilbud, som kommunalbestyrelsen ønsker at henvise en person til, ligger i en anden region end den region, hvor kommunen er beliggende.

Der kan yderligere fastsættes regler om, at kommunalbestyrelsen - hvis den ønsker det - kan henlægge beføjelser vedrørende henvisning, herunder visitations- og optagelseskompetence, af personer til specialundervisning og specialpædagogisk bistand til regionsråd eller voksenspecialundervisningsinstitutioner, herunder private institutioner. Kommunalbestyrelsen kan således gennem aftale med regionsråd og voksenspecialundervisningsinstitutioner give borgere i kommunen direkte adgang til udredning af specialundervisningsbehov på institutionen og efter nærmere af kommunalbestyrelsen fastsatte retningslinjer delegere sin optagelses- og visitationskompetence til regionsråd eller den pågældende voksenspecialundervisningsinstitution.

Til nr. 7-8

Efter de gældende regler i specialundervisningslovens § 3 skal kommunale og statslige lokaler samt lokaler tilhørende private undervisningsinstitutioner, hvis udgifter afholdes af det offentlige, stilles til rådighed for specialundervisningen, hvis amtsrådet ikke råder over egnede lokaler.

De nuværende amtskommunale lokaler på sygehuse overgår i forbindelse med strukturreformen til regionerne. Disse lokaler vil efter forslaget fortsat være til rådighed for specialundervisning for voksne. Det samme gælder de hidtil anvendte lokaler på de nuværende amtskommunale gymnasier, hf-kurser, voksenuddannelsescentre, social- og sundhedsskoler, sygeplejerske- og radiografiskolerne samt centre for undervisningsmidler, der ved amtskommunernes nedlæggelse overgår som selvejende undervisningsinstitutioner med finansiering fra staten.

Til nr. 9

Med forslaget får kommunerne det fulde finansieringsansvar for al specialundervisning for voksne, herunder også for de tilbud der gives på de regionale undervisningsinstitutioner.

Der er desuden indsat en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte regler om fordelingen mellem kommunerne af udgifterne ved undervisningen m.v. på de regionale undervisningsinstitutioner.

Denne bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler om, hvordan udgifterne ved driften af de re-

gionale lands- og landsdelsdækkende undervisnings-tilbud, herunder også regionernes administrationsudgifter, skal fordeles mellem de kommuner, som anvender eller har mulighed for at anvende det pågældende lands- eller landsdelsdækkende undervisnings-tilbud. Det samme gælder for den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution, jf. forslaget § 2, nr. 30, samt de regionale undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand til personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder.

De regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner:

Strukturaftalen indebærer, at der skal fastsættes nærmere principper for betalingen af de lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner efter drøftelse med de regionale og kommunale parter, samt at regionens undervisningstilbud finansieres af kommunerne.

Undervisningsministeren fastsætter betalingsprincipperne i en bekendtgørelse. Kommunerne betaler en takst for brug af tilbuddene, og bekendtgørelsen vil komme til at indeholde regler om beregningen af denne takst. Taksten reduceres med en objektiv finansiering fra kommunerne, som beregnes på en sådan måde, at taksten ikke bliver så høj, at den afholder kommunerne fra at bruge tilbuddet. Taksten må på den anden side heller ikke blive så lav, at tilbuddet udnyttes i et for stort og uhensigtsmæssigt omfang.

Denne særlige regulering skyldes dels, at disse tilbud vil blive anvendt tværregionalt, hvorfor takstreguleringen ikke alene kan fastsættes i den enkelte regions rammeaftale, dels at der er tale om meget specialiserede tilbud, som kommunerne ikke umiddelbart kan substituere med egne tilbud. Taksten vil derfor afspejle en fælles kommunal interesse.

For så vidt angår den objektive finansiering fordeles udgifterne ud over taksten mellem de kommuner, som har mulighed for at benytte tilbuddene efter enten folketal eller folketallet i bestemte alderskategorier afhængig af institutionens tilbud.

De regionale undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) for personer med tale-, høre- og synsvanskeligheder:

Strukturaftalen indebærer, at der skal fastsættes nærmere principper for betalingen af de regionale undervisningstilbud efter drøftelse med de regionale og kommunale parter, samt at regionernes undervisningstilbud finansieres af kommunerne.

Udgangspunktet for den kommunale finansiering vil være en takstbetaling for den enkelte kommunes udnyttelse af tilbuddet, der fastsættes på baggrund af den samlede udgift, som regionen vil have for typen af tilbud i forhold til rammeaftalen med kommunerne. Taksten for typen af tilbud aftales i rammeaftalen, jf. forslaget § 2, nr. 29, og bemærkningerne hertil.

Taksten skal blandt andet dække driftsomkostninger for den samlede kapacitet i regionens tilbud, herunder også udgifter i forbindelse med ubenyttet kapacitet, specielle driftsomkostninger i tilknytning til den enkelte institution, udviklingsomkostninger, administrationsudgifter samt anlægsudgifter.

Der vil kunne fastsættes differentierede takster i forhold til kommunernes specielle behov som tillæg til basistaksten.

Til nr. 10

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 11

Bestemmelsen er af lovtekniske grunde flyttet til forslaget § 2, nr. 9.

Til nr. 12-15 og 17

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 16

Da kommunerne efter kommunalreformen overtager finansieringen af alle udgifter til specialundervisningen for voksne, herunder befordringsudgifter, foreslås det, at kommunerne sørger for befordringen til og fra undervisningsinstitutionen af personer, der modtager undervisning på de regionale undervisningsinstitutioner. Desuden foreslås det, at de kommuner, der henviser elever til Københavns Kommunes landsdækkende undervisningsinstitution (Institutet for Blinde og Svagsynede) selv sørger for befordringen af de pågældende personer.

Til nr. 18

Det foreslås, at regionsrådet får tillagt ansættelses- og afskedigelseskompetencen ved de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner m.v., jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

F. t. 1. vedr. folkeskolen m.v.

Til nr. 19-22

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 23

Efter den gældende lov består bestyrelsen ved de amtslige undervisningsinstitutioner af 1 medlem udpeget af amtsrådet, 1 medlem udpeget af kommunerne i amtsråds kredsen, 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer, 2 medlemmer valgt af og blandt medarbejderne og 1 medlem valgt af og blandt undervisningsinstitutionens deltagere.

Som følge af den nye opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse foreslås det, at medlemmet, som i dag udpeges af amtsrådet, og medlemmet, som i dag udpeges af kommunerne i amtsråds kredsen, i stedet udpeges af kommunalbestyrelsen. Bestyrelsens sammensætning er i øvrigt uændret.

Til nr. 24-28

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 29

Efter forslaget overtager regionsrådene ansvaret for at drive de mest specialiserede lands- eller landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner for de voksne, som kommunerne ikke har faglig kapacitet til at give et relevant undervisningstilbud, og som kommunerne derfor har henvist til et regionalt undervisningstilbud.

Desuden overtager regionsrådene ansvaret for at drive undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder.

Af hensyn til regionernes planlægning foreslås det, at kommunerne én gang årligt afgiver redegørelser til regionsrådet om kommunernes forventede pladsforbrug på de regionale undervisningsinstitutioner. Med forslaget får regionsrådene også pligt til indbyrdes at koordinere regionernes undervisningstilbud.

Som led i regionernes tilbud er der efter forslaget mulighed for at tilrettelægge særlige ungdomsuddannelsesforløb for fx sent udviklede. Hvis der oprettes sådanne tilbud, vil deres finansiering m.v. være omfattet af den rammeaftale, som regionsrådet indgår med kommunalbestyrelserne.

Efter den gældende lov består bestyrelsen ved de amtslige undervisningsinstitutioner af 1 medlem udpeget af amtsrådet, 1 medlem udpeget af kommunerne i amtsråds kredsen, 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer, 2 medlemmer valgt af og blandt medarbejderne og 1 medlem valgt af og blandt undervisningsinstitutionens deltagere.

Som følge af den nye opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse foreslås det, at medlemmet, som i dag udpeges af amtsrådet, og medlemmet, som i dag udpeges af kommunerne i amtsråds kredsen, i stedet udpeges af henholdsvis regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen. Bestyrelsens sammensætning er i øvrigt uændret.

Endvidere indeholder forslaget bestemmelser om, at lovens bestemmelser om blandt andet styrelsesregler m.v. for kommunale undervisningsinstitutioner gælder tilsvarende for regionernes undervisningsinstitutioner.

Til nr. 30

Efter forslaget skal Borgerrepræsentationen drive den landsdækkende undervisningsinstitution Institut for Blinde og Svagsynede, der er beliggende i Københavns Kommune. Dette betyder, at Københavns Kommune i relation til denne undervisningsinstitution har en rolle, der svarer til regionsrådenes rolle i relation til de lands- eller landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner.

Som følge heraf indeholder forslaget en bestemmelse om, at kapitel 5 a om styrelsesregler m.v. for regionale undervisningsinstitutioner finder tilsvarende anvendelse for den landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune.

Forslaget giver dog ikke mulighed for, at Borgerrepræsentationen kan oprette nye lands- eller landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner. Beslutning om eventuel oprettelse af nye lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner i Region Hovedstaden, herunder oprettelse af undervisningsinstitutioner i Københavns Kommune, henhører under regionsrådet i Region Hovedstaden.

Da Københavns Kommune henhører under Region Hovedstaden, er det forudsat, at fastsættelsen af kapacitet og sammensætning af undervisningstilbuddet på Institut for Blinde og Svagsynede sker i tæt samarbejde mellem Borgerrepræsentationen og regionsrådet i Region Hovedstaden.

Til nr. 31

§ 6 l og § 6 m svarer til de gældende bestemmelser i lovens § 6 h og § 6 i, idet der dog er indsat conse-

kvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

Den ændrede nummerering er sket af lovtekniske grunde.

Til nr. 32

Efter gældende lovgivning kan klager over amtsrådets afgørelser påklages til undervisningsministeren for så vidt angår retlige mangler. Som led i kommunalreformen er det aftalt, at den nuværende klageadgang videreføres, men at klagerne fremover behandles af det eksisterende Klagenævn for vidtgående specialundervisning, der er nedsat i henhold til folkeskolelovens § 51 a.

Efter forslaget kan der klages til Klagenævnet over såvel kommunalbestyrelsens afgørelser som over regionsrådets afgørelser vedrørende de regionale undervisningsinstitutioner.

Til nr. 33

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 34

Bestemmelsen om varetagelse af de amtskommunale opgaver i Bornholms, Frederiksberg og Københavns kommuner foreslås ophævet som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunernes nedlæggelse, jf. forslaget § 2, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 35

Bestemmelsen er ny og en konsekvens af strukturaf-talen. For at sikre en glidende decentralisering skal Kontaktudvalget mindst én gang i hver valgperiode drøfte, om det er hensigtsmæssigt, at beliggenhedskommunen overtager regionale undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. Dette er et alternativ til, at kommunen selv opretter en tilsvarende undervisningsinstitution.

Der er intet i forslaget til hinder for, at disse undervisningsinstitutioner allerede fra kommunalreformens ikrafttræden den 1. januar 2007 overgår til beliggenhedskommunen.

Med forslaget bemyndiges undervisningsministeren til at fastsætte regler om kommunernes overtagelse af regionale undervisningsinstitutioner. Det vil heraf

blandt andet komme til at fremgå af disse regler, at det er en betingelse, at kommunen ved overtagelse af en regional undervisningsinstitution overtager institutionens samlede tilbud. Det vil også blive fastsat som en betingelse, at det samlede tilbud fortsat skal stå til rådighed for andre kommuner, der hidtil har anvendt institutionen. Der henvises herved til reglerne om henvisning af personer til specialundervisning i andre kommunale institutioner m.v., jf. forslaget § 2, nr. 5.

Til § 3

Til nr. 1, 2, 3, 5 og 6

Forslagene er en konsekvens af flytning af ansvaret for den vidtgående specialundervisning fra amtskommunerne til kommunerne, jf. forslaget § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 4

Bestemmelsen i lovens § 42 om opkrævning af amtslige bidrag for undervisning af svært handicappede elever foreslås ophævet som følge af flytningen af ansvaret for den vidtgående specialundervisning til kommunerne.

Efter gældende regler betaler elevernes bopælskommune bidrag til staten for den almindelige undervisning, herunder specialundervisning. Amtskommunerne betaler bidrag til staten for de udgifter til undervisning af svært handicappede elever, der overstiger det kommunale takstbeløb. Efter forslaget indregnes den hidtidige amtslige bidragsbetaling til staten i det kommunale bidrag efter lovens § 41.

Til § 4

Til nr. 1-8

Forslagene er en konsekvens af flytning af ansvaret for den vidtgående specialundervisning fra amtskommunerne til kommunerne, jf. forslaget § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 9

Efter friskolelovens § 41 b skal bestemmelserne om tilskud og bidrag til undervisning af svært handicappede elever, jf. friskolelovens § 11 og § 27, tages op til revision senest i folketingsåret 2004-05. Da dette er sket med nærværende lovforslag, foreslås bestemmelsen ophævet.

Til § 5

Til nr. 1

Det foreslås, at lovens titel ændres, således at det fremgår, at loven ud over den forberedende voksenun-

dervisning også regulerer ordblindeundervisning for voksne.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse beskriver formålet med ordblindeundervisning for voksne, der har basale vanskeligheder med at tilegne sig skriftsproget.

Beskrivelsen af formålet med ordblindeundervisningen svarer til det formål, som fremgår af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 1, i lov om specialundervisning for voksne. Formålet med ordblindeundervisningen ændres således ikke ved overførslen til lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven).

Til nr. 3

Efter de gældende regler tilbydes specialundervisning for voksne efter en visitation. Der har således været foretaget en vurdering af den enkeltes behov for undervisningen, hvorefter det amtskommunale skolevæsen eller den pågældende institution fastlagde arten og omfanget af den undervisning, der skulle iværksættes. Det har også været det amtskommunale skolevæsen eller den pågældende institution, som ud fra et skøn har truffet afgørelse om, hvor undervisningen skal foregå.

Som følge heraf foreslås det, at det fastsættes som en betingelse, at den enkelte skal have forudsætninger for at følge ordblindeundervisningen med udbytte for at kunne deltage i undervisningen. Bestemmelsen gælder også for ordblindeundervisning, som udbydes af uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen, jf. forslaget § 5, nr. 21, og bemærkningerne hertil.

Forud for undervisningstilbuddet vil der blive foretaget en pædagogisk og faglig vurdering af, om den pågældendes vanskeligheder er af en sådan karakter, at der skal tilbydes ordblindeundervisning, og om forudsætningerne om udbytte af undervisningen er til stede.

Afviste ansøgere vil få vejledning om, hvilke undervisningstilbud, der er mere relevante, fx kompenserende specialundervisning i henhold til lov om specialundervisning for voksne, forberedende voksenundervisning eller almen voksenuddannelse.

Der vil ud over den foreslåede bestemmelse i § 2 a blive fastsat nærmere regler om adgangen til ordblindeundervisning for voksne samt om undervisningens tilrettelæggelse, mål og indhold, jf. forslaget § 5, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Det er desuden en betingelse for adgang til ordblindeundervisning for voksne, at undervisningspligten er opfyldt. Ifølge folkeskolelovens § 34, stk. 1, ophører undervisningspligten efter 9 års regelmæssigt undervisning, dog senest den 31. juli i det kalenderår, hvor

vedkommende fylder 17 år eller har afsluttet grundskolen eller hermed ligestillet uddannelse. Det er således ikke en betingelse, at ansøgeren er fyldt 18 år, således som det er tilfældet for adgang til den forberedende voksenundervisning.

Kravet om, at ordblindeundervisning først kan gives efter undervisningspligtens opfyldelse, er en videreførelse af det tilsvarende krav i § 1, stk. 1, 1. pkt., i den gældende lov om specialundervisning for voksne.

Til nr. 4

For at skabe sammenhæng for brugeren mellem den forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisningen for voksne foreslås det, at ordblindeundervisningen også skal kunne gennemføres lokalt på virksomheder, i foreninger, faglige organisationer, på uddannelsesinstitutioner m.v., samt at denne undervisning kan forbeholdes en bestemt kreds af deltagere.

Deltagelse i undervisningen kan således forbeholdes de ansatte på den pågældende virksomhed, medlemmer af den pågældende forening eller faglige organisation.

Til nr. 5

Den foreslåede bestemmelse beskriver undervisningstilbuddene til ordblinde, der svarer til tilbuddene i den gældende lov om specialundervisning for voksne og de bekendtgørelser, der er udstedt i henhold til loven, jf. særlig lovens § 1, stk. 1.

Med udgangspunkt i den enkelte deltagers forudsætninger, færdigheder samt læse-, stave- og skrivebehov opstilles en individuel plan for undervisningens mål og forløb. Der er således ikke noget laveste eller højeste niveau for undervisningen, men et krav om forventet progression gennem undervisningsforløbet.

Undervisningen kan tilrettelægges på hold eller som eneundervisning. IT kan være en integreret del af undervisningen.

Undervisningen supplerer den forberedende voksenundervisnings tilbud om læse- og regneundervisning til voksne med utilstrækkelige læse- og regnefærdigheder. Derved vil det samlede tilbud kunne sikre, at voksne med utilstrækkelige læse-, stave- og skrivefærdigheder kan modtage undervisning, der svarer til den enkeltes behov og færdigheder.

Til § 4 a, stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at ordblindeundervisning for voksne skal omfatte:

- 1) Undervisning der kompenserer deltagerens vanskeligheder gennem styrkelse af skriftsproglige færdigheder og kommunikative færdigheder.

2) Specialpædagogisk bistand.

Kerneindholdet i ordblindeundervisningen er den undervisning, der dels sigter mod at udvikle deltagerens funktionelle læse-, stave- og skrivefærdigheder, dels sigter mod at kompensere deltagerens vanskeligheder ved anvendelse af kompenserende kommunikationshjælpemidler, herunder fx brug af stavekontrol, ordprædiktionsprogrammer, oplæsningsprogrammer og diktafon.

Den specialpædagogiske bistand sigter mod, at der stilles pædagogiske hjælpemidler til rådighed for deltageren i undervisningen, ligesom der kan ydes rådgivning til deltageren og eventuelt andre med tilknytning til deltageren. Det kan fx dreje sig om rådgivning af deltagerens ansættelsessted og om relevante alternative kommunikationsmidler.

Til § 4 a, stk. 2

Som led i ordblindeundervisningen kan der desuden tilbydes hensyntagende undervisning. Den hensyntagende undervisning omfatter skolefag, som deltageren på grund af de basale læsevanskeligheder ikke har mulighed for at tilegne sig i anden voksenundervisning.

Den hensyntagende undervisning er en ren fagundervisning i modsætning til den kompenserende undervisning, der er en funktionsundervisning. Typisk omfatter den hensyntagende undervisning sprogfag, fx dansk, engelsk og tysk, samt matematik.

Til § 4 a, stk. 3

Med bestemmelsen foreslås det, at deltagere i ordblindeundervisning for voksne får samme mulighed for uddannelses- og erhvervsvejledning, som deltagere i forberedende voksenundervisning.

Vejledningen omfatter blandt andet deltagernes mulighed for at deltage i erhvervsrettede ungdomsudannelser, almen eller erhvervsrettet voksen- og videreuddannelsesstilbud, eventuelt med specialpædagogiske støtteforanstaltninger.

Til § 4 a, stk. 4

Med forslaget bemyndiges undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om ordblindeundervisningen, herunder om adgangen til undervisningen, undervisningens tilrettelæggelse, mål og indhold samt uddannelses- og erhvervsvejledning i tilknytning til undervisningen.

En bekendtgørelse vil blandt andet komme til at indeholde følgende elementer:

Adgangen til ordblindeundervisningen:

Når voksne henvender sig til et voksenuddannelsescenter eller en driftsoverenskomstpart med henblik på

at modtage ordblindeundervisning, foretager voksenuddannelsescentret eller driftsoverenskomstparten en indledende vurdering af, hvorvidt ordblindeundervisning er det rette tilbud for den pågældende, eller om den pågældende umiddelbart kan henvises til anden undervisning, fx forberedende voksenundervisning i læsning.

Hvis ordblindeundervisningen skønnes at være det rette tilbud, foretages der en yderligere afdækning af den pågældendes læse-, stave- og skrivefærdigheder med henblik på at vurdere behovet for undervisning. Dette kan ske ved brug af en test.

Hvis afdækningen viser, at den pågældende har basale problemer med tilegnelse af skriftsproget og dermed har behov for ordblindeundervisning, indstilles det til lederen af voksenuddannelsescentret, at ordblindeundervisning bør iværksættes.

Beslutningen om iværksættelse af ordblindeundervisning træffes af lederen af voksenuddannelsescentret, der træffer alle konkrete afgørelser vedrørende deltagerne, jf. forslagens § 5, nr. 30.

Driftsoverenskomstparten indstiller til det voksenuddannelsescenter, som de har indgået overenskomst med. Det vil herefter være lederen af voksenuddannelsescentret, der træffer afgørelse om, hvorvidt ordblindeundervisningen skal iværksættes. Proceduren ved iværksættelse af ordblindeundervisningen vil blive tilrettelagt således, at det kun vil være nødvendigt for deltagerne at henvende sig til den pågældende driftsoverenskomstpart.

Tilrettelæggelse:

Undervisningen vil som hidtil kunne tilrettelægges som eneundervisning eller undervisning på hold.

Mål og indhold:

Ved undervisningens start vil der blive udfærdiget en individuel undervisningsplan med klare mål og delmål for undervisningen. Ansøgeren skal acceptere uddannelsesplanen inden undervisningens start.

Uddannelses- og erhvervsvejledningen:

Reglerne om uddannelses- og erhvervsvejledning skal blandt andet sikre, at deltagerne i ordblindeundervisning for voksne vejledes om deres muligheder for at deltage i ungdomsudannelser, voksen- og videreuddannelser, herunder forberedende voksenundervisning, almen voksenuddannelse, arbejdsmarkedsuddannelser, erhvervsuddannelser, social- og sundhedsuddannelser og eventuelt grunduddannelse for voksen.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede opgavefordeling ved amtskommunerne nedlæggelse.

Til nr. 7

Den foreslående bestemmelse fastsætter forpligtelsen med hensyn til udbud af forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne.

Til § 5, stk. 1

Efter den gældende lovgivning skal amtsrådet sikre, at alle, der er fyldt 18 år, kan modtage forberedende voksenundervisning inden for en rimelig geografisk afstand og på flere typer af undervisningsinstitutioner.

Det er det enkelte voksenuddannelsescenter, som efter forslaget skal sikre, at alle, der er berettiget til henholdsvis forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, kan modtage denne undervisning inden for en rimelig geografisk afstand og på flere typer af institutioner.

Det enkelte voksenuddannelsescenter skal således sørge for, at der er et tilstrækkeligt udbud af forberedende undervisning og ordblindeundervisning for voksne inden for det geografiske område, som voksenuddannelsescentret har ansvaret for. Om driftsoverenskomstparter henvises til bemærkningerne i forslagets § 5, nr. 10-12.

I forslaget til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og voksenuddannelsescentre og forskellige andre love, som fremsættes samtidig med nærværende lovforslag, er det foreslået, at godkendelsen som voksenuddannelsescenter indeholder en ret og en pligt til at udbyde blandt andet forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne.

Ved godkendelsen vil der således blive stillet krav om, at forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning ved driftsoverenskomst skal udbydes på flere institutionstyper med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret tilbud til alle inden for en rimelig geografisk afstand.

Til § 5, stk. 2

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 5, stk. 1, 2. pkt., og vedrører kun den forberedende voksenundervisning.

Til § 5, stk. 3

Efter den gældende lovs § 5, stk. 2, er der fastsat regler om udbuddet inden for amtskommunerne. Da

regionerne geografisk vil være væsentligt større end amtskommunerne foreslås det, at udbuddet skal ske inden for »naturlige geografiske områder«. Ved fastlæggelsen af »det naturlige geografiske område« forudsættes det, at der blandt andet bliver lagt vægt på elevernes mulighed for at benytte offentlige transportmuligheder og på transporttider. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor til § 5, stk. 1.

Til § 5, stk. 4

Efter den gældende lovs § 5, stk. 3, kan undervisningsministeren fastsætte nærmere regler om geografisk afstand efter stk. 1. Denne bestemmelse foreslås udvidet og gjort obligatorisk, således at undervisningsministeren fastsætter regler om såvel geografisk afstand som udbuddet i »det naturlige geografiske område«, jf. bemærkningerne ovenfor til § 5, stk. 3.

Til nr. 8

Efter lovens § 5, stk. 4, kan amtsrådet yde befordringsgodtgørelse til deltagere i forberedende voksenundervisning. Der er i den gældende lov ikke hjemmel til, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

For så vidt angår ordblindeundervisning sørger amtsrådet for eller afholder udgifterne til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og undervisningsinstitution eller skole for personer, der deltager i undervisningen, jf. § 5, stk. 1, lov om specialundervisning for voksne. De nærmere regler herom er fastsat i bekendtgørelse nr. 838 af 11. november 1997 om specialundervisning for voksne og læsekurser for voksne m.v.

Kommunalreformen indebærer, at amternes ansvar for den forberedende voksenundervisning og for ordblindeundervisningen efter lov om specialundervisning for voksne placeres i voksenuddannelsescentre, der samles i statsligt regi, hvor de overgår til at blive selvejende institutioner.

På den baggrund foreslås det for så vidt angår deltagere i forberedende voksenundervisning, at tilskud til befordring fremover kan ydes af staten. De nærmere regler herom vil som noget nyt blive fastsat af undervisningsministeren. Undervisningsministeriet vil ved arbejdet med bekendtgørelsens regler i forhold til deltagerne så vidt muligt tage udgangspunkt i, hvordan befordringsordningen vedrørende forberedende voksenundervisning fungerer. Ministeriet vil således efter en vedtagelse af lovforslaget iværksætte en undersøgelse af, hvordan befordringsordningen fungerer i de enkelte amtskommuner.

Med hensyn til deltagere i ordblindeundervisning foreslås det, at tilskud til befordring fremover ydes af staten. De nærmere regler herom vil som hidtil blive fastsat af undervisningsministeren. I forhold til deltagerne vil reglerne blive fastsat med udgangspunkt i ovennævnte bekendtgørelse.

Med hensyn til administrationen af befordringsordningen for deltagere i forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning henvises der til det samtidig fremsatte lovforslag om udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår det almene gymnasium, hf, sosu-uddannelser m.v., jf. forslagens § 1, nr. 46, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 9

Det foreslås at ophæve den gældende lovs § 6, der afgrænser de amtskommunale skoler og institutioner, der kan udbyde forberedende voksenundervisning, jf. forslagens § 5, nr. 10, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 10-12

Efter forslaget overgår ansvaret for indgåelse af driftsoverenskomster om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne fra amtskommunerne til voksenuddannelsescentrene.

Dermed vil de nuværende amtskommunale skoler, der udbyder social- og sundhedsuddannelser samt regionale og kommunale institutioner med specialundervisning for voksne, fremover skulle indgå driftsoverenskomst med voksenuddannelsescentrene for at kunne udbyde forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne.

Den foreslåede formulering af § 7 skal ses i sammenhæng med § 5, hvorefter undervisningen udbydes på voksenuddannelsescentrene og andre typer af uddannelsesinstitutioner. Voksenuddannelsescentrene har således pligt til at udbyde forberedende voksenundervisning på andre typer uddannelsesinstitutioner m.v. ved at indgå driftsoverenskomst.

Det påtænkes, at udbyderne udelukkende skal kunne indgå driftsoverenskomster med et voksenuddannelsescenter, der befinder sig inden for et geografisk område, der dækkes af det pågældende voksenuddannelsescenter.

Inden voksenuddannelsescentret indgår en driftsoverenskomst om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning, høres regionsrådet om den geografiske placering af udbuddet m.v. med henblik på at sikre, at der er et tilstrækkeligt og varieret voksenuddannelsesstilbud til alle.

Til nr. 13

Der er tale om en konsekvensændring som følge af amtskommunernes nedlæggelse. Skolesamarbejdet vil fremover også omfatte ordblindeundervisning for voksne.

Til nr. 14

Der foreslås en ændret overskrift til kapitel 4 om afholdelse af skriftlige prøver som følge af amtskommunernes nedlæggelse og overflytningen af ordblindeundervisningen. I modsætning til den forberedende voksenundervisning kan ordblindeundervisning for voksne ikke afsluttes med en prøve.

Til nr. 15

Efter § 9, stk. 1, i den gældende lov kan prøver vedrørende forberedende voksenundervisning kun afholdes af voksenuddannelsescentre og andre amtskommunale uddannelsesinstitutioner, som udbyder almen voksenuddannelse, og som efter amtsrådets bestemmelse kan afholde prøver. Det er således disse institutioner, der er ansvarlige for afholdelsen af prøver, uanset om prøverne gennemføres på voksenuddannelsescentre m.v. eller hos driftsoverenskomstparterne.

Det foreslås, at voksenuddannelsescentrene fremover får ansvaret for afholdelsen af prøver. Prøver vil som hidtil også kunne gennemføres hos den driftsoverenskomstpart, der har gennemført undervisningen.

Til nr. 16

Der er tale om konsekvensændringer som følge af amtskommunernes nedlæggelse. Desuden foreslås en sproglig præcisering, således at det fremgår, at prøverne enten afholdes på det voksenuddannelsescenter eller ved den driftsoverenskomstpart, hvor undervisningen har været afholdt.

Til nr. 17

Der foreslås en ændret overskrift til kapitel 5 som følge af amtskommunernes nedlæggelse.

Til nr. 18

Til § 10, stk. 1 og 2

Efter de gældende regler i lovens § 10, stk. 1, skal amtsrådet udarbejde en plan for udbuddet af den forberedende voksenundervisning, der udbydes af de amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter. Det amtslige råd for forberedende voksenundervisning høres om planen med henblik på en udtalelse om planen.

Med amtskommunernes nedlæggelse vil de nuværende amtslige råd for forberedende voksenundervisning ligeledes blive nedlagt, jf. forslaget § 5, nr. 46.

Efter forslaget skal regionsrådet i samarbejde med voksenuddannelsescentrene og andre udbydere af undervisning efter denne lov koordinere indsatsen i regionen, herunder den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten med henblik på, at der er et tilstrækkeligt udbud til alle.

Med hensyn til opstilling af mål for indsatsen samt udarbejdelse af prognoser for behovet og omfanget af udbuddet ved det pågældende voksenuddannelsescenter og driftsoverenskomstparter (antallet af undervisningssteder) påtænkes disse forhold beskrevet i en plan, som de enkelte voksenuddannelsescentre skal udarbejde.

Det enkelte voksenuddannelsescenter udarbejder således en plan for centrets udbud af den forberedende voksenundervisning samt ordblindeundervisning for voksne, som centret har ansvaret for etablering af kapaciteten til, jf. forslaget § 5, nr. 7 og 10, og bemærkningerne hertil. Planen revideres løbende på grundlag af de konstaterede behov. Regionsrådet høres om planen forud for indgåelse eller opsigelse af driftsoverenskomst.

Undervisningsministeren fastsætter efter forslaget regler om samarbejdet mellem regionsrådet og voksenuddannelsescentrene m.v. i regionen, herunder om voksenuddannelsescentrenes plan om udbud m.v. af undervisning efter denne lov.

Til § 10, stk. 3

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende lovs § 10, stk. 2, hvorefter amtsrådet offentligt informerer om udbudet med angivelse af blandt andet omfang, indhold og undervisningssted. Som følge af flytningen af ansvaret til voksenuddannelsescentrene ændres bestemmelsen dog således, at forpligtelsen til at informere påhviler det enkelte voksenuddannelsescenter, herunder også om driftsoverenskomstparternes udbud.

Efter forslaget kan undervisningsministeren fastsætte nærmere regler herom.

Til nr. 19

Den gældende lovs § 11, stk. 1 og 2, beskriver amtsrådets forpligtelser vedrørende den overordnede koordinering af forberedende voksenundervisning m.v. Bestemmelserne foreslås ophævet som følge af amtskommunernes nedlæggelse.

Bestemmelserne i den gældende lovs § 11, stk. 3 og 4, foreslås af lovtekniske grunde flyttet til lovens § 18, jf. forslaget § 5, nr. 30, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 20

Der foreslås en ændret overskrift til kapitel 6 som følge af amtskommunernes nedlæggelse.

Til nr. 21

Det foreslås, at uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen ud over forberedende voksenundervisning også skal kunne udbyde ordblindeundervisning for voksne.

Til nr. 22

Efter den gældende lov fører amtsrådet tilsyn med forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter. Det foreslås, at tilsynet for forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne for fremtiden varetages af undervisningsministeren.

Til nr. 23

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen udover forberedende voksenundervisning også skal kunne udbyde ordblindeundervisning for voksne, jf. forslaget § 5, nr. 21. Tilsynet med denne undervisning vil i lighed med den forberedende voksenundervisning også blive varetaget af undervisningsministeren.

Til nr. 24

Der afholdes ikke prøver i forbindelse med ordblindeundervisning for voksne. Det foreslås derfor præciseret, at tilsynet kun vedrører prøver ved forberedende voksenundervisning.

Til nr. 25

Overskrift til kapitel 8 om finansiering af amtskommunernes tilbud foreslås ændret som følge af amtskommunernes nedlæggelse.

Til nr. 26-27

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at loven fremover også omfatter ordblindeundervisning for voksne samt amtskommunernes nedlæggelse.

Til nr. 28

Finansieringsbestemmelserne foreslås ophævet. Finansieringen af den forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisningen vil fremover ske via statsligt tilskud, der ydes i henhold til lov om almen

voksenuddannelse og voksenuddannelsescentre, jf. det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen uddannelse og voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

Til nr. 29

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at loven fremover også skal omfatte ordblindundervisning for voksne samt amtskommunernes nedlæggelse.

Til nr. 30

De foreslåede bestemmelser i § 18, stk. 2 og 3, svarer til den gældende lovs § 11, stk. 3-4. Bestemmelserne foreslås flyttet til § 18, således at alle bestemmelser om lederen samles i en paragraf.

Til nr. 31

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at loven fremover også skal omfatte ordblindundervisning for voksne.

Til nr. 32

Der er tale om konsekvensændringer som følge af amtskommunernes nedlæggelse. Der stilles ikke længere krav i denne lov om et voksenpædagogisk miljø ved voksenuddannelsescentrene, men alene ved driftsoverenskomstparterne. Et voksenpædagogisk miljø forudsættes at være til stede på voksenuddannelsescentrene qua voksenuddannelsescentrenes karakter af sådanne.

Til nr. 33

Der er tale om en lovteknisk konsekvensændring som følge af forslaget § 5, nr. 30. Desuden foreslås indsat en hjemmel i loven til fastsættelse af regler om lærer kvalifikationer vedrørende forberedende voksenundervisning og ordblindundervisning for voksne.

Hjemlen til fastsættelse af regler om lærer kvalifikation ved forberedende voksenundervisning findes i dag i § 10, stk. 2, i lov om Danmarks Evalueringsinstitut, jf. bemærkningerne til lovforslag nr. L 252, som undervisningsministeren fremsatte den 30. marts 2000, og som blev vedtaget af Folketinget den 26. maj 2000 (lov nr. 487 af 31. maj 2000 om forberedende voksenundervisning (FVU-loven).

Den foreslåede hjemmel til at fastsætte regler om lærer kvalifikationer svarer til den gældende hjemmel i lov om Danmarks Evalueringsinstitut.

For så vidt angår lærere, der i dag varetager ordblindundervisning i henhold til lov om specialundervisning for voksne, er der i henhold til denne lovs § 6, stk. 1, hjemmel til at fastsætte lærer kvalifikationer, der svarer til den foreslåede bestemmelse.

Til nr. 34-36

Efter den gældende lov kan afgørelser, der i henhold til loven eller regler fastsat i henhold til loven træffes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter, indbringes for amtsrådet. Det foreslås, at disse afgørelser fremover kan indbringes for undervisningsministeren. Der kan efter bemyndigelsen i lovens § 19, stk. 5, fastsættes nærmere regler om adgangen til at klage m.v.

Til nr. 37

Bestemmelsen, der vedrører varetagelse af amtskommunale opgaver i Bornholms Regionskommune, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune, foreslås ophævet.

Til nr. 38-39

Der er tale om konsekvensændringer som følge af amtskommunernes nedlæggelse.

Til nr. 40-45

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at loven fremover også skal omfatte ordblindundervisning for voksne samt amtskommunernes nedlæggelse.

Til nr. 46

Den gældende lovs § 25, der regulerer opgaverne m.v. for de amtslige råd for forberedende voksenundervisning, foreslås ophævet som følge af amtskommunernes nedlæggelse.

Til nr. 47

Efter de gældende bestemmelser kan private institutioner, der pr. 1. januar 2001 havde indgået driftsoverenskomst med et amtsråd om ordblindundervisning m.v. i henhold til lov om specialundervisning for voksne, indgå driftsoverenskomst med amtsrådet om forberedende voksenundervisning inden for det eller de pågældende områder, jf. § 26, stk. 2, i lov om specialundervisning for voksne.

Den bestemmelse foreslås opretholdt, dog således at driftsoverenskomsten i stedet indgås med voksenuddannelsescentret. Det er en forudsætning, at de i øv-

rigt opfylder lovens betingelser og regler fastsat i medfør heraf.

Til § 6

Til stk. 1

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af en ny kommunalreform, der ifølge aftalen fra juni 2004 mellem regeringen og Dansk Folkeparti om en strukturreform skal træde i kraft den 1. januar 2007. Som følge heraf foreslås det, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2007.

Til stk. 2-4

Det fremgår af forslaget om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen m.v., som fremsættes samtidig med nærværende lovforslag, at godkendelsen som voksenuddannelsescenter indeholder en ret og en pligt til at udbyde blandt andet forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, og at det ved godkendelsen vil blive stillet som et krav, at der sker udbud på flere institutionstyper med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret tilbud.

Med den foreslåede overgangsbestemmelse sikres det, at voksenuddannelsescentrene kan opfylde denne godkendelsesbetingelse umiddelbart fra kommunalreformens ikrafttræden, idet det enkelte voksenuddannelsescenter ikke behøver at planlægge en ny samlet udbudsstruktur inden 1. januar 2007 for det område, som centret skal dække udbudsmæssigt. Voksenuddannelsescentret vil i stedet kunne opfylde sin udbudsforpligtelse ved at indgå som ny part i de driftsoverenskomster, der indtil 1. januar 2007 er gældende mellem pågældende amtsråd og de forskellige

driftsoverenskomstparter og ved at indgå ny driftsoverenskomst med de institutioner, der indtil den 1. januar 2007 som amtskommunale eller kommunale uddannelsesinstitutioner har udbudt forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne.

Overgangsbestemmelsen vil således dels sikre kontinuitet i udbuddet af henholdsvis forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, dels sikre at der i en overgangsperiode er en tilstrækkelig variation i udbuddet af de to uddannelser på forskellige typer af uddannelsesinstitutioner.

Overgangsbestemmelsen er ikke til hinder for, at voksenuddannelsescentret planlægger en ny samlet udbudsstruktur pr. 1. januar 2007, eller at der indgås driftsoverenskomst med nye overenskomstparter eller for, at voksenuddannelsescentret selv øger sit udbud af henholdsvis ordblindeundervisning og forberedende voksenundervisning.

Regionsrådet kan i særlige tilfælde godkende fravigelser fra voksenuddannelsescentrenes forpligtelse til at tilbyde driftsoverenskomstparter m.v. driftsoverenskomst. Regionsrådets afgørelse træffes efter forhandling med de involverede parter.

Denne bestemmelse skal ses i sammenhæng med, at regionsrådet efter forslagens § 5, nr. 18, koordinerer samarbejdet med voksenuddannelsescentrene og andre udbydere i regionen, herunder den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret tilbud til alle.

Bestemmelsen tænkes således især anvendt i de tilfælde, hvor der allerede er, eller hvor der mangler, et tilstrækkeligt og varieret tilbud til alle i regionen.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 870 af 21. oktober 2003, som ændret ved lov nr. 360 af 19. maj 2004, lov nr. 477 af 9. juni 2004 og lov nr. 1457 af 22. december 2004, foretages følgende ændringer:

§ 2. Folkeskolen er en kommunal opgave. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle børn i kommunen sikres vederlagsfri undervisning i folkeskolen. Kommunalbestyrelsen fastlægger, jf. § 40, mål og rammer for skolernes virksomhed inden for denne lov.

Stk. 2.-3. ---

§ 3. ---

Stk. 2. Til børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, gives der specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Undervisningsministeren fastsætter regler herom og kan i denne forbindelse fravige §§ 5, 7, 8, 13, 14, 16, 28, stk. 1, 29 og 36, stk. 2 og 5.

§ 4. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren tilbyder folkeskolen specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 2. ---

1. I § 2, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »opgave«: »», jf. dog § 20, stk. 3«.

2. I § 3, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »herom«: »», herunder om adgangen til at indhente viden og specialrådgivning samt bistand til kommunens udredning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation.«.

3. I § 4, *stk. 1*, indsættes som 2. pkt.:

Undervisningsministeren fastsætter endvidere nærmere regler om adgangen for kommuner, regioner og skoler m.v. til at indhente viden og specialrådgivning samt bistand til kommunens udredning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation.«.

Gældende formulering

§ 20. Det påhviler kommunalbestyrelsen at oprette børnehaveklasser og at sørge for undervisning i grundskolen og 10. klasse, herunder specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i kommunen, og hvis forældre ønsker dem optaget i folkeskolen, jf. § 54. Endvidere påhviler det kommunalbestyrelsen at sørge for specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 2. Uden for Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner påhviler det dog amtskommunen at indrette og sørge for specialundervisning af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i amtskommunen, og som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til amtsrådets foranstaltning, jf. § 21, stk. 1. Det samme gælder børn, der henvises til specialpædagogisk bistand, og som endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 3. Specialundervisning kan indrettes i dagbehandlingstilbud eller i et efter lov om social service oprettet eller godkendt anbringelsessted, jf. § 22. Specialundervisning af den i stk. 2 nævnte karakter kan endvidere indrettes i kostskoleform.

Stk. 4. - - -

Lovforslaget

4. § 20, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Det påhviler kommunalbestyrelsen at oprette børnehaveklasser og at sørge for undervisning i grundskolen og 10. klasse af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i kommunen, og hvis forældre ønsker dem optaget i folkeskolen, jf. § 54.

Stk. 2. Desuden påhviler det kommunalstyrelsen at sørge for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til de i stk. 1 nævnte børn og unge, herunder børn og unge hvis udvikling stiller krav om en særlig hensyntagen eller støtte, der bedst kan opfyldes på specialskoler eller i specialklasser, eller for hvem undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden. Endvidere påhviler det kommunalbestyrelsen at sørge for specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 3. Det påhviler regionsrådet at drive lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn og unge under 18 år, som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 21, stk. 1. Det samme gælder for børn, der henvises til specialpædagogisk bistand ved regionens undervisningstilbud, og som endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 4. Regionsrådet kan efter aftale med kommunalbestyrelsen varetage kommunale driftsopgaver inden for denne lov, der ligger i en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

5. I § 20, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

Gældende formulering

§ 21. Kommunalbestyrelsen foretager henvisning af børn og unge til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand ved amtsrådets foranstaltning, jf. § 20, stk. 2, når kommunalbestyrelsen finder, at de pågældendes udvikling stiller krav om en særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, der bedst kan imødekommes ved en amtskommunal foranstaltning. Bestemmelsen i § 12, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Amtsrådet, i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner kommunalbestyrelsen, træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen, jf. stk. 1.

Amtsrådets afgørelse træffes efter forhandling med kommunen på grundlag af en indstilling fra kommunen, jf. § 12, stk. 2.

§ 22. En kommunalbestyrelse kan efter overenskomst med en anden kommune eller den pågældende skole, jf. nr. 2-6, henvise elever til undervisning, jf. § 20, stk. 1, i

- 1) en anden kommunes skoler,
- 2) en statsskole,
- 3) en anmeldt fri grundskole,
- 4) en godkendt efterskole,
- 5) en godkendt husholdningsskole eller
- 6) en godkendt håndarbejdsskole.

Lovforslaget

6. I § 21, stk. 1, 1. pkt., ændres »amtsrådets« til: »regionsrådets«, »§ 20, stk. 2« ændres til: »§ 20, stk. 3«, og »amtskommunal« ændres til: »regional«.

7. I § 21, stk. 2, 1. pkt., ændres »Amtsrådet, i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner kommunalbestyrelsen,« til: »Regionsrådet«.

8. I § 21, stk. 2, 2. pkt., ændres »Amtsrådets« til: »Regionsrådets«.

9. I § 21 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:
»Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune, jf. § 48 a.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren m.v. i forbindelse med kommunalbestyrelsens henvisning af elever til regionrådets foranstaltning eller til de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud.«

10. I § 22, stk. 1, ændres »§ 20, stk. 1« til: »§ 20, stk. 1 og 2«.

Gældende formulering

Stk. 2. Et amtsråd og kommunalbestyrelserne i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner kan efter overenskomst med en anden amtskommune, en kommune eller den pågældende skole, jf. nr. 3, henvise elever til specialundervisning, jf. § 20, stk. 2, 1. pkt., i

- 1) en anden amtskommunes skoler,
- 2) en kommunes skoler eller
- 3) de i stk. 1, nr. 2-6, nævnte skoler.

Stk. 3. - - -

Stk. 4. Henvisning til de i stk. 1, nr. 3-6, nævnte skoler af børn og unge kan kun ske med forældrenes samtykke, jf. § 54, medmindre henvisningen sker i henhold til stk. 5 eller 6.

Stk. 5. En kommunalbestyrelse kan efter overenskomst med et i kommunen beliggende dagbehandlingstilbud henvise elever til specialundervisning, jf. § 20, stk. 1, i dagbehandlingstilbudet. Tilsvarende kan en kommunalbestyrelse efter overenskomst med et i kommunen beliggende anbringelsessted for børn og unge, der er oprettet eller godkendt efter lov om social service, henvise elever anbragt i anbringelsesstedet til specialundervisning i anbringelsesstedet.

Stk. 6. Et amtsråd og kommunalbestyrelserne i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner, kan på tilsvarende vilkår som anført i stk. 5 henvise elever til specialundervisning, jf. § 20, stk. 2, i et dagbehandlingstilbud eller anbringelsessted for børn og unge.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om indgåelsen og indholdet af overenskomsten mellem en kommunalbestyrelse eller amtsråd og et dagbehandlingstilbud eller anbringelsessted. Dette gælder dog ikke for overenskomsten med de i stk. 1, nr. 3-6, nævnte skoler, der efter lov om social service er godkendt som anbringelsessteder. I særlige tilfælde kan undervisningsministeren fastsætte regler om størrelsen af udgiften til undervisningen i et anbringelsessted.

Stk. 8. - - -

Lovforslaget

11. § 22, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Et regionsråd kan efter overenskomst med et andet regionsråd henvise elever til specialundervisning, jf. § 20, stk. 3, i en anden regions undervisningstilbud. 1. pkt. gælder tilsvarende for de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune, jf. § 48 a.«

12. I § 22, *stk. 4*, udgår »eller 6«.

13. I § 22, *stk. 5, 1. pkt.*, ændres »§ 20, stk. 1« til: »§ 20, stk. 2«.

14. § 22, *stk. 6*, ophæves.

Stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 6 og 7.

15. I § 22, *stk. 7, 1. pkt.*, der bliver stk. 6; 1. pkt., udgår »eller amtsråd«.

*Gældende formulering***§ 23. - - -**

Stk. 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen at indrette undervisning efter stk. 1 på de i kommunen beliggende sygehuse, hospitaler og andre institutioner, som modtager børn i alderen 6 -18 år, medmindre der på anden måde sørges for børnenes undervisning. Undervisningen kan tillige indrettes af amtsrådet. Institutionen skal stille egnede lokaler til rådighed.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om undervisning efter stk. 1 og 2 og kan herunder bestemme, at kommunernes budgetter for denne undervisning skal forelægges amtsrådet til godkendelse.

§ 26. - - -**Stk. 2. - - -**

Stk. 3. Under de i stk. 1 angivne betingelser skal amtsrådet, i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner kommunalbestyrelsen, sørge for befordring til og fra skole af elever, der modtager undervisning af den i § 20, stk. 2, nævnte karakter.

Stk. 4-7. - - -**§ 42. - - -****Stk. 2-7. - - -**

Stk. 8. Forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år, jf. dog stk. 9, gældende fra den 1. april i det år, der følger efter nyvalg til amtsråd og kommunalbestyrelse, jf. dog stk. 11. De øvrige medlemmers valgperiode er 1 år. Personer, der er ansat på skolen, kan ikke være forældrevalgte medlemmer af skolebestyrelsen.

Stk. 9-11. - - -**Kapitel 7***Styrelsen af amtskommunens skole- og undervisningsvæsen**Lovforslaget***16. § 23, stk. 2, 2. pkt., ophæves.**

17. I § 23, stk. 3, udgår »og kan herunder bestemme, at kommunernes budgetter for denne undervisning skal forelægges amtsrådet til godkendelse«.

18. § 26, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Under de i stk. 1 angivne betingelser skal kommunalbestyrelsen sørge for befordring af elever til og fra de af regionsrådet drevne lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v., jf. § 20, stk. 3 og 4. Det samme gælder for de af Borgerrepræsentationen drevne landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune, jf. § 48 a.«

19. I § 42, stk. 8, 1. pkt., ændres »amtsråd« til: »regionsråd«.

20. I overskriften til kapitel 7 ændres »amtskommunens skole- og undervisningsvæsen« til: »regionens undervisningstilbud«.

Gældende formulering

§ 47. Amtsrådet ansætter og afskediger ledere og lærere ved amtskommunens skole- og undervisningsvæsen inden for folkeskolen. Ansættelse sker efter indstilling fra vedkommende skolebestyrelse.

Stk. 2. Tilsynet med amtskommunens skole- og undervisningsvæsen inden for folkeskolen varetages af undervisningsministeren.

Lovforslaget

21. § 47 affattes således:

»§ 47. Regionsrådet har det overordnede ansvar for regionens undervisningstilbud.

Stk. 2. Regionsrådet har ansvaret for at tilpasse kapaciteten og sammensætningen af regionens undervisningstilbud, herunder oprettelse af nye lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Regionsrådet har desuden ansvaret for udviklingen af regionens undervisningstilbud, herunder den faglige udvikling af indholdet af undervisningstilbuddet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen udarbejder en årlig redegørelse for kommunens forventede brug af pladser ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud i det kommende år og i de næste 3 år. På baggrund af kommunalbestyrelsernes redegørelser sørger regionsrådet for, at der indgås en årlig rammeaftale med kommunalbestyrelserne, som danner grundlag for tilpasningen af regionens undervisningstilbud.

Stk. 4. Regionsrådene koordinerer indbyrdes kapaciteten og sammensætningen af regionernes undervisningstilbud.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om den årlige redegørelse, rammeaftalen, regionsrådenes koordinering m.v.«

*Gældende formulering**Lovforslaget***22.** Efter § 47 indsættes:

»§ 47 a. Kommunalbestyrelsens beføjelser i henhold til § 9, stk. 7, § 24, stk. 4, og § 27, stk. 1, gælder tilsvarende for regionsrådet for så vidt angår regionens undervisningstilbud.

Stk. 2. Bestemmelserne om styrelsen af kommunens skolevæsen i § 40, stk. 2-4, og § 41 med undtagelse af § 40, stk. 2, nr. 4, gælder tilsvarende for regionens undervisningstilbud. Det samme gælder bestemmelserne i § 50 om betaling m.v., § 51, stk. 6, om søskendemoderation m.v. og § 53 om konfirmationsforberedelse.

Stk. 3. Bestemmelserne om skolebestyrelsen, skolens leder m.v. i §§ 42-46 gælder tilsvarende for regionens undervisningstilbud. Undervisningsministeren kan godkende fravigelser, som er begrundet i de regionale undervisningstilbuds særlige forhold.

§ 47 b. Tilsynet med de af regionsrådet drevne lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. inden for folkeskolen varetages af undervisningsministeren.«

§ 48. Bestemmelserne i §§ 42-46 finder tilsvarende anvendelse ved de amtskommunale folkeskoler. Undervisningsministeren kan godkende fravigelser, som er begrundet i skolernes særlige forhold.

23. § 48 ophæves.

24. Efter § 48, der ophæves, indsættes som *nyt kapitel*:

»Kapitel 7 a

Københavns Kommune

§ 48 a. De landdelsdækkende undervisningstilbud Børneklinikken og Skolen på Kastelsvej drives af Borgerrepræsentationen. Bestemmelserne i kapitel 7 finder tilsvarende anvendelse.«

Bilag til f. t. l. vedr. folkeskolen m.v.

Gældende formulering

§ 49. Alle udgifter til folkeskolens undervisning påhviler kommunerne, for så vidt der ikke er udtrykkelig lovhjemmel for, at udgifterne helt eller delvis påhviler staten, amtskommunerne eller andre.

Stk. 2. Udgifterne til specialundervisning i henhold til § 20, stk. 2, påhviler amtskommunerne bortset fra et af undervisningsministeren fastsat beløb pr. elev, der påhviler kommunerne.

Stk. 3. Udgifterne til undervisning på institutioner uden for Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner, jf. § 23, stk. 2, påhviler amtskommunerne.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, hvilken kommune og hvilken amtskommune udgiften til folkeskolens undervisning m.v. endeligt påhviler.

§ 51. ---

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse i henhold til stk. 1 og andre beslutninger og afgørelser, som træffes af kommunalbestyrelsen vedrørende det kommunale skolevæsen, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 3 og 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at andre afgørelser kan indbringes for ministeren.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelser om henvisning eller afslag på henvisning til specialundervisning i henhold til § 21, stk. 1, samt kommunalbestyrelsens afgørelse om at tilbagekalde en henvisning kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse af forældrene, jf. § 54, stk. 1, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a.

Stk. 4. ---

Lovforslaget

25. § 49 affattes således:

»§ 49. Alle udgifter til folkeskolens undervisning m.v., herunder specialundervisning og specialpædagogisk bistand i henhold til § 20, stk. 3, sygeundervisning i henhold til § 23, stk. 2, og udgifter til befordring i henhold til § 26, stk. 3, påhviler kommunerne, for så vidt der ikke er lovhjemmel for, at udgifterne helt eller delvis påhviler staten eller andre.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om, hvilken kommune udgiften til folkeskolens undervisning m.v. endeligt påhviler.«

26. I § 51, stk. 2, 1. pkt., ændres »stk. 3 og 4« til: »stk. 3-6«.

27. I § 51, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Det samme gælder for kommunalbestyrelsens afgørelser om henvisning, afslag på henvisning eller tilbagekaldelse af henvisning til specialskoler og specialklasser, jf. § 20, stk. 2.«

28. I § 51 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsens afgørelser om det nærmere indhold af foranstaltningen på specialskoler eller i specialklasser kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse af forældrene, jf. § 54, stk. 1, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 3, 1. pkt., og stk. 4 gælder tilsvarende for kommunalbestyrelsens afgørelser vedrørende elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 6-8.

Gældende formulering

Stk. 5. Amtsrådets afgørelser i henhold til stk. 1 og andre beslutninger og afgørelser, som træffes af amtsrådet vedrørende det kommunale skolevæsen, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 6.

Stk. 6. Amtsrådets afgørelser i henhold til § 21, stk. 2, kan inden 4 uger fra afgørelsen meddelelse af forældrene, jf. § 54, stk. 1, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a.

§ 51 a. Klagenævnet for vidtgående specialundervisning nedsættes af undervisningsministeren. Formanden for nævnet skal være cand.jur. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Amtsrådsforeningen, 1 medlem efter indstilling fra Kommunernes Landsforening og 1 medlem efter indstilling fra De Samvirkende Invalideorganisationer. Formanden og medlemmerne beskikkes for 4 år. For formanden og medlemmerne beskikkes stedfortrædere.

Stk. 2. Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening kan hver udpege en repræsentant, der kan deltage i nævnets møder som sagkyndig rådgiver for det medlem, der er udpeget af vedkommende organisation.

Stk. 3-4. - - -

§ 54. Forældrenes rettigheder efter §§ 12-14, 20, 22, 27, 33, 34, 36-38 og 51 og de i medfør af loven givne regler tilkommer den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven. Elever, der ikke er undergivet forældremyndighed, træffer selv afgørelse efter § 12, stk. 1 og 3, § 14, stk. 6, § 20, stk. 1, § 22, stk. 4, og § 27, stk. 1.

§ 56. Undervisningsministeren kan til varetagelse af bl.a. lovgivnings- og vejledningsfunktioner forlange enhver oplysning, som ministeren skønner nødvendig til udførelse af disse opgaver, meddelt af kommunalbestyrelsen og amtsrådet.

Stk. 2-3. - - -

Lovforslaget

29. § 51, stk. 5, der bliver stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Regionsrådets afgørelser i henhold til stk. 1 og andre beslutninger og afgørelser, som træffes af regionsrådet vedrørende regionens undervisningstilbud, kan ikke indbringes for en højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 8.«

30. I § 51, stk. 6, der bliver til stk. 8, ændres »Amtsrådets« til: »Regionsrådets« og »afgørelsen« ændres til: »afgørelsens«.

31. § 51 a, stk. 1, affattes således:

»Klagenævnet for vidtgående specialundervisning nedsættes af undervisningsministeren. Formanden for nævnet skal være cand. jur. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra regionsrådene i forening, 2 medlemmer efter indstilling fra KL og 2 medlemmer efter indstilling fra De Samvirkende Invalideorganisationer. Formanden og medlemmerne beskikkes for 4 år. For formanden og medlemmerne beskikkes stedfortrædere.«

32. I § 51 a, stk. 2, ændres »Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening« til: »Regionsrådene i forening og KL«, og »det medlem« ændres til: »de medlemmer«.

33. I § 54, stk. 1, 2. pkt., ændres »§ 20, stk. 1,« til: »§ 20, stk. 1 og 2,«.

34. I § 56 ændres »amtsrådet« til: »regionsrådet«.

Gældende formulering

§ 56 a. Bestemmelserne i § 20, stk. 2, § 21, § 51, stk. 3 og 6, og § 51 a om ordningen af specialundervisning og specialpædagogisk bistand tages op til revision senest i folketingsåret 2004-05.

§ 57. ---

Stk. 2. Rådet består af en formand og 20 medlemmer. Undervisningsministeren udpeger formanden og 2 medlemmer med faglig og pædagogisk sagkundskab. Rådets øvrige medlemmer udpeges af undervisningsministeren på følgende måde, jf. dog stk. 3:

- 1) 2 medlemmer efter indstilling fra Kommunernes Landsforening og Københavns og Frederiksberg Kommuner i forening.
- 2) 2 medlemmer efter indstilling fra Skole og Samfund.
- 3) 2 medlemmer efter indstilling fra Folkeskoleelevernes Landsorganisation, Danmarks Elevorganisation og ungdomsskoleelevernes organisationer i forening.
- 4) 1 medlem efter indstilling fra Danmarks Skolelederforening.
- 5) 1 medlem efter indstilling fra Landsforeningen for Ungdomsskoleledere.
- 6) 2 medlemmer efter indstilling fra Danmarks Lærerforening.
- 7) 1 medlem efter indstilling fra Landsforeningen af Voksen- og Ungdomsundervisere.
- 8) 1 medlem efter indstilling fra Børne- & Ungdomspædagogernes Landsforbund.
- 9) 1 medlem efter indstilling fra Børne- og Kulturchefforeningen.
- 10) 1 medlem efter indstilling fra Amtsrådsforeningen i Danmark.
- 11) 2 medlemmer efter indstilling fra Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.
- 12) 1 medlem efter indstilling fra Rådet for de Gymnasiale Uddannelser.
- 13) 1 medlem efter indstilling fra Dansk Ungdoms Fællesråd og Idrættens Fællesråd i forening.

Stk. 3-8. ---

Lovforslaget

35. § 56 a ophæves.

36. I § 57, stk. 2, nr. 1, ændres »Kommunernes Landsforening« til: »KL«.

37. I § 57, stk. 2, nr. 10, ændres »Amtsrådsforeningen i Danmark« til: »regionsrådene i forening«.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 2**

I lov om specialundervisning for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 3. juli 2000, som ændret ved § 62 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, foretages følgende ændringer:

§ 1. Ethvert amtsråd skal sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap, der er anmeldt et folkeregister inden for amtskommunen, eller som længerevarende opholder sig i amtskommunen, efter undervisningspligtens ophør kan få undervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kompenserende specialundervisning). I tilknytning hertil kan der etableres undervisning, som er tilrettelagt under hensyntagen til deltagernes handicap. Undervisningen kan indrettes i kostskoleform.

Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om placeringen af amtsrådets undervisningsforpligtelse over for personer med fysiske eller psykiske handicap, der bor eller opholder sig i boformer efter §§ 92 og 93 i lov om social service.

1. § 1, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap, der bor, eller som længerevarende opholder sig i kommunen, efter undervisningspligtens ophør kan få specialundervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kompenserende specialundervisning).«

2. I § 1, stk. 1, 4. pkt., ændres »amtsrådets« til: »kommunalbestyrelsens«, og »§§ 92 og 93« ændres til: »§§ 107 og 108«.

Gældende formulering

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om undervisningens mål og indhold.

Stk. 3. Et amtsråd kan efter overenskomst med staten, kommuner, private skoler, institutioner eller initiativtagere o.lign. eller andre amtsråd henvise personer til undervisning efter stk. 1 i statslige, kommunale, private eller andre amtskommunale skoler eller institutioner o.lign. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Lovforslaget

3. I § 1 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Det påhviler regionsrådet at drive lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner for de i stk. 1 omfattede personer, som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 1 b. Regionsrådet kan tilrettelægge særlige ungdomsuddannelsesforløb. Undervisningen kan indrettes i kostskoleform.

Stk. 3. Det påhviler desuden regionsrådet at drive undervisningsinstitutioner for de i stk. 1 omfattede personer, som har tale-, høre- eller synsvanskeligheder, og som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 1 b.

Stk. 4. Regionsrådet kan efter aftale med kommunalbestyrelsen varetage kommunale driftsopgaver inden for denne lov, der har en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 5 og 6.

4. § 1, stk. 2, der bliver stk. 5, affattes således:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om undervisningens mål og indhold samt om afgrænsningen efter denne lov. Undervisningsministeren fastsætter endvidere nærmere regler om adgangen for kommuner, regioner og undervisningsinstitutioner m.v. til at indhente viden og bistand til kommunens udredning og specialrådgivning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation.«

5. § 1, stk. 3, der bliver stk. 6, affattes således:

»*Stk. 6.* Kommunalbestyrelsen kan efter overenskomst med staten, private skoler, institutioner eller initiativtagere eller andre kommunalbestyrelser henvise personer til undervisning efter stk. 1 i statslige, private eller andre kommunale skoler eller institutioner. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.«

*Gældende formulering**Lovforslaget***6.** Efter § 1 a, der er ophævet, indsættes:

»§ 1 b. Kommunalbestyrelsen foretager henvisning af de i § 1, stk. 1, omfattede personer til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, når kommunalbestyrelsen finder, at de pågældendes udvikling stiller krav om en særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, der bedst kan imødekommes ved en regional foranstaltning.

Stk. 2. Regionsrådet træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen, jf. stk. 1. Regionsrådets afgørelse træffes efter forhandling med kommunen på grundlag af en indstilling fra kommunen.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune, jf. § 6 k.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren m.v. i forbindelse med kommunalbestyrelsens henvisning af personer til regionsrådets foranstaltning eller til den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution. Der kan desuden fastsættes regler om, at kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelser vedrørende henvisning, herunder visitations- og optagelseskompetence, af personer til specialundervisning og specialpædagogisk bistand til regionsråd eller voksenspecialundervisningsinstitutioner, herunder private institutioner.«

§ 3. - - -

Stk. 2. Kommunale og statslige lokaler samt lokaler tilhørende private undervisningsinstitutioner, hvis udgifter affholdes af det offentlige, skal stilles til rådighed for amtsrådet til brug ved undervisning efter § 1, hvis amtsrådet ikke råder over egnede lokaler til virksomheden, og hvis benyttelsen er forenelig med lokalernes øvrige brug. Lokalerne skal stilles vederlagsfrit til rådighed med bestående udstyr.

Amtsrådet afholder udgifterne til elektricitet, varme og rengøring samt fornøden skolebetjentbistand.

Stk. 3. - - -

7. I § 3, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »Kommunale og statslige« til: »Statslige og regionale« og »amtsrådet« ændres to steder til: »kommunalbestyrelsen«.

8. I § 3, *stk. 2, 3. pkt.*, ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«.

Gældende formulering

§ 4. Amdsrådet afholder de med undervisningsvirksomheden forbundne udgifter.

Stk. 2. - - -

Stk. 3. Afholder amtsrådet udgifter til undervisning af personer, der er tilmeldt et folkeregister inden for en anden amtskommune, kan amtsrådet kræve godtgørelse fra amtsrådet i den amtskommune, hvori den pågældende er tilmeldt et folkeregister.

Stk. 4. For specialfunktioner i henhold til § 1, som udøves af institutioner, der varetager lands- og landsdelsdækkende funktioner, kan undervisningsministeren fastsætte særlige regler om fordelingen af udgifterne mellem amtsrådene.

Stk. 5. Amdsrådet kan kræve betaling fra et andet amtsråd for udgifter til undervisning af personer, der er tilmeldt et folkeregister inden for amtskommunen, men som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner indgår i folketallet i den anden amtskommune.

Stk. 6. - - - Amdsrådet kan fra undervisningsinstitutionen, skolen m.v. forlange oplysning om deltagerens navn, adresse og personnummer til brug for afregning med den private overenskomsttager samt eventuelt, hvis den pågældende deltager er tilmeldt et folkeregister i en anden amtskommune, opkrævning af godtgørelse for de afholdte undervisningsudgifter m.v. fra amtsrådet i den amtskommune, hvori den pågældende er tilmeldt et folkeregister, jf. dog stk. 5.

Lovforslaget

9. § 4, stk. 1, affattes således:

»§ 4. Kommunalbestyrelsen afholder de med undervisningsvirksomheden forbundne udgifter, herunder udgifterne ved undervisningen m.v. på de regionale undervisningsinstitutioner, jf. § 1, stk. 2 og 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om fordelingen mellem kommunerne af udgifterne ved undervisningen m.v. på de regionale institutioner samt på den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune, jf. § 6 k.«

10. § 4, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Afholder kommunalbestyrelsen udgifter til undervisning af personer, der bor i en anden kommune, kan kommunalbestyrelsen kræve godtgørelse fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori den pågældende bor.«

11. § 4, stk. 4, ophæves.

Stk. 5-6 bliver herefter stk. 4-5.

12. § 4, stk. 5, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan kræve betaling fra en anden kommunalbestyrelse for udgifter til undervisning af personer, der bor i kommunen, men som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner indgår i folketallet i den anden kommune.«

13. § 4, stk. 6, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan fra undervisningsinstitutionen, skolen m.v. forlange oplysning om deltagerens navn, adresse og personnummer til brug for afregning med den private overenskomsttager samt eventuelt, hvis den pågældende deltager bor i en anden kommune, opkrævning af godtgørelse for de afholdte undervisningsudgifter m.v. fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori den pågældende bor, jf. dog stk. 4.«

Gældende formulering

§ 5. Amtsrådet sørger for eller afholder udgifterne til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og undervisningsinstitution eller skole for personer, der deltager i undervisningen efter § 1.

Undervisningsministeren fastsætter regler herom.

Stk. 2. Afholder amtsrådet udgifter i henhold til stk. 1 til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og undervisningsinstitution eller skole af personer, der er tilmeldt et folkerregister inden for en anden amtskommune, kan amtsrådet kræve godtgørelse fra denne, jf. § 4, stk. 5.

§ 6. - - -

Stk. 2. Amtsrådet ansætter og afskediger ledere og lærere ved den af amtsrådet etablerede undervisning for voksne i henhold til § 1.

Stk. 3. Amtsrådet udarbejder regler om løn- og andre ansættelsesvilkår for ledere og lærere ved den af private initiativtagere efter overenskomst i henhold til § 1, stk. 3, etablerede undervisning. § 67 i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 5

*Styrelsesregler m.v. for institutioner med specialundervisning for voksne**Lovforslaget*

14. I § 5, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«, og »§ 1« ændres til: »§ 1, stk. 1«.

15. § 5, *stk. 1, 2. pkt.*, ophæves.

16. § 5, *stk. 2*, ophæves, og i stedet indsættes:
»*Stk. 2.* Afholder kommunalbestyrelsen udgifter i henhold til stk. 1 til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og undervisningsinstitution eller skole af personer, der bor i en anden kommune, kan kommunalbestyrelsen kræve godtgørelse fra denne kommune, jf. § 4, stk. 4.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen sørger for eller afholder udgifterne til fornøden befordring mellem hjem og fast aflastningssted og den regionale undervisningsinstitution for personer, der deltager i undervisningen efter § 1, stk. 2-4.

Stk. 4. Stk. 3 gælder tilsvarende for den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune, jf. § 6 k.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om befordring.«

17. I § 6, *stk. 2*, ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«, »amtsrådet« ændres til: »kommunalbestyrelsen«, og »§ 1« ændres til: »§ 1, stk. 1«.

18. I § 6, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Ved regionale undervisningsinstitutioner, jf. § 1, *stk. 2-4*, har regionsrådet kompetencen efter 1. *pkt.*«

19. I § 6, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«, og »stk. 3« ændres til: »stk. 6«.

20. I *overskriften* til kapitel 5 ændres »institutioner« til: »kommunale undervisningsinstitutioner«.

Gældende formulering

§ 6 a. Amtsrådet træffer beslutning om oprettelse af undervisningsinstitutioner med specialundervisning for voksne i amtskommunen.

§ 6 b. - - -

Stk. 2.- 5. - - -

Stk. 6. Lederen afgiver indstilling til amtsrådet om ansættelse og afskedigelse af lærere og andet personale ved undervisningsinstitutionen. Indstillingen fremsendes gennem bestyrelsen med en udtalelse fra denne.

§ 6 c. Amtsrådet nedsætter for hver undervisningsinstitution en bestyrelse, der består af:

- 1) 1 medlem udpeget af amtsrådet.
- 2) 1 medlem udpeget af kommunerne i amtsrådskredsen.
- 3) 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer.
- 4) 2 medlemmer valgt af og blandt undervisningsinstitutionens lærere og øvrige medarbejdere. Heraf skal mindst én være lærer.
- 5) 1 medlem valgt af og blandt undervisningsinstitutionens deltagere.

Stk. 2. Amtsrådet kan beslutte, at bestyrelsen udvides med flere medlemmer efter lokalt behov.

Stk. 3. Valg af de i stk. 1, nr. 1-3, nævnte medlemmer finder sted snarest muligt efter hvert kommunalvalg.

Valg af de i stk. 1, nr. 4 og 5, nævnte medlemmer sker for et undervisningsår ad gangen. Medlemmerne fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken nye valg har fundet sted.

Stk. 4.-7. - - -

Stk. 8. Bestyrelsens sammensætning og kompetence skal fremgå af undervisningsinstitutionens vedtægter, som fastsættes af amtsrådet.

Stk. 9. - - -

Lovforslaget

21. I § 6 a ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«, og »amtskommunen« ændres til: »kommunen«.

22. I § 6 b, stk. 6, ændres »amtsrådet« til: »kommunalbestyrelsen«.

23. § 6 c, stk. 1, affattes således:

»§ 6 c. Kommunalbestyrelsen nedsætter for hver undervisningsinstitution en bestyrelse, der består af:

- 1) 2 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen.
- 2) 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer.
- 3) 2 medlemmer valgt af og blandt undervisningsinstitutionens lærere og øvrige medarbejdere. Heraf skal mindst én være lærer.
- 4) 1 medlem valgt af og blandt undervisningsinstitutionens deltagere.«

24. I § 6 c, stk. 2, ændres »Amtsrådet« til: »Kommunalbestyrelsen«.

25. I § 6 c, stk. 3, 1. pkt., ændres »stk. 1, nr. 1-3« til: »stk. 1, nr. 1 og 2«.

26. I § 6 c, stk. 3, 2. pkt., ændres »stk. 1, nr. 4 og 5« til: »stk. 1, nr. 3 og 4«.

27. I § 6 c, stk. 8, ændres »amtsrådet« til: »kommunalbestyrelsen«.

Gældende formulering

§ 6 d. Bestyrelsen fastlægger efter indstilling fra lederen og inden for den økonomiske ramme, der er fastsat af amtsrådet, undervisningsinstitutionens budget.

Stk. 2. Bestyrelsen afgiver på baggrund af indstilling fra lederen udtalelse til amtsrådet om ansættelse og afskedigelse af lærere og andet personale ved undervisningsinstitutionen.

Stk. 3. Bestyrelsen kan varetage andre opgaver vedrørende undervisningsinstitutionen efter amtsrådets nærmere bestemmelse.

Lovforslaget

28. I § 6 d, stk. 1 og 2, ændres »amtsrådet« til: »kommunalbestyrelsen«, og i stk. 3 ændres »amtsrådets« til: »kommunalbestyrelsens«.

29. Efter § 6 g indsættes som *nyt kapitel*:

»Kapitel 5 a

Styrelsesregler m.v. for regionale undervisningsinstitutioner med specialundervisning for voksne

§ 6 h. Regionsrådet har det overordnede ansvar for de regionale undervisningsinstitutioner.

Stk. 2. Regionsrådet har ansvaret for at tilpasse kapaciteten på og sammensætningen af regionens undervisningstilbud, herunder oprettelse af nye undervisningsinstitutioner. Regionsrådet har desuden ansvaret for udviklingen af regionens undervisningstilbud, herunder den faglige udvikling af indholdet af undervisningstilbudet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen udarbejder en årlig redegørelse for kommunens forventede brug af pladser ved de regionale undervisningsinstitutioner i det kommende år og i de 3 næste år. På baggrund af kommunalbestyrelsernes redegørelser sørger regionsrådet for, at der indgås en årlig rammeaftale med kommunalbestyrelserne, som danner grundlag for tilpasningen af regionens undervisningsinstitutioner.

Stk. 4. Regionsrådene koordinerer indbyrdes kapaciteten på og sammensætningen af regionernes undervisningsinstitutioner.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om den årlige redegørelse, rammeaftalen og regionernes koordinering m.v.

§ 6 i. Regionsrådet nedsætter for hver undervisningsinstitution en bestyrelse, der består af:

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 1) 1 medlem udpeget af regionsrådet.
- 2) 1 medlem udpeget af kommunalbestyrelserne i regionen.
- 3) 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer.
- 4) 2 medlemmer valgt af og blandt undervisningsinstitutionens lærere og øvrige medarbejdere. Heraf skal mindst én være lærer.
- 5) 1 medlem valgt af og blandt undervisningsinstitutionens deltagere.

Stk. 2. Regionsrådet kan beslutte, at bestyrelsen udvides med flere medlemmer efter lokalt behov.

Stk. 3. Valg af de i stk. 1, nr. 1-3, nævnte medlemmer finder sted snarest muligt efter hvert kommunevalg. Valg af de i stk. 1, nr. 4 og 5, nævnte medlemmer sker for et undervisningsår ad gangen. Medlemmerne fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken nye valg har fundet sted.

§ 6 j. Bestemmelserne i § 6 b, § 6 c, stk. 4-9 og §§ 6 d-6 g om styrelsesregler m.v. for kommunale undervisningsinstitutioner og § 6 m, stk. 1 og 3, om uddannelse af ledere og lærere og gælder tilsvarende for de regionale undervisningsinstitutioner.«

30. Efter § 6 j indsættes som *nyt kapitel*:

»Kapitel 5 b

Københavns Kommune

§ 6 k. Den landsdækkende undervisningsinstitution Institutet for Blinde og Svagsynede drives af Borgerrepræsentationen. Bestemmelserne i kapitel 5 a finder tilsvarende anvendelse.«

Gældende formulering

§ 6 h. Undervisningsministeren kan fravige lovens bestemmelser i det omfang, det anses for påkrævet for at fremme forsøgsvirksomhed eller pædagogisk udviklingsarbejde.

Stk. 2. Der kan ydes statstilskud til forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.

§ 6 i. Amtsrådet sørger for og afholder undervisningsudgifterne til fornøden uddannelse af ledere og lærere inden for undervisning efter denne lov. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 2. Amtsrådets forpligtelse efter stk. 1 omfatter også ledere og lærere ved undervisning etableret efter overenskomst i henhold til § 1, stk. 3.

Stk. 3. Amtsrådet træffer beslutning om uddannelse i henhold til stk. 1.

§ 7 a. Klage over amtsrådets afgørelse kan, inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt til klageren, indbringes for undervisningsministeren. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at amtsrådets afgørelse ikke kan påklages.

§ 7 b. Undervisningsministeren kan indhente oplysninger fra amtsråd, institutioner med specialundervisning for voksne og overenskomststager efter § 1, stk. 3, om alle forhold vedrørende specialundervisning for voksne i henhold til denne lov. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 7 c. I Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner varetages amtsrådets opgaver efter denne lov af kommunalbestyrelserne.

Lovforslaget

31. § 6 h og § 6 i ophæves og i stedet indsættes i *kapitel 6*:

»§ 6 l. Undervisningsministeren kan fravige lovens bestemmelser i det omfang, det anses for påkrævet for at fremme forsøgsvirksomhed eller pædagogisk udviklingsarbejde.

Stk. 2. Der kan ydes statstilskud til forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.

§ 6 m. Kommunalbestyrelsen sørger for og afholder undervisningsudgifterne til fornøden uddannelse af ledere og lærer inden for undervisning efter denne lov. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens forpligtelse efter stk. 1 omfatter også ledere og lærere ved undervisning etableret efter overenskomst i henhold til § 1, stk. 6.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om uddannelse i henhold til stk. 1.«

32. § 7 a, 1. pkt., affattes således:

»§ 7 a. Klage over kommunalbestyrelsens afgørelse kan, inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt til klageren, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a i lov om folkeskolen. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kan påklages.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder tilsvarende for regionsrådets afgørelser vedrørende de regionale undervisningsinstitutioner, jf. § 1, stk. 2-4.«

33. I § 7 b, 1. pkt., ændres »amtsråd« til: »kommunalbestyrelser, regionsråd«, og »§ 1, stk. 3« ændres til: »§ 1, stk. 6«.

34. § 7 c ophæves.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

35. Efter § 7 c, der ophæves, indsættes som *nyt kapitel*:

Kapitel 6 a

Kontaktudvalget

§ 7 d. Kontaktudvalget skal mindst én gang i hver valgperiode drøfte, om der i regionen er regionale undervisningsinstitutioner med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder, jf. § 1, stk. 3, som mest hensigtsmæssigt bør drives af beliggenhedskommunen.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for kommunernes overtagelse af de i stk. 1 omfattede undervisningsinstitutioner.

§ 3

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 870 af 19. august 2004, foretages følgende ændringer:

§ 28. Kommunalbestyrelsen i den kommune eller amtsrådet i den amtskommune, hvori skolen ligger, kan yde tilskud til anlægsudgifter og lignende investeringsudgifter ved skolens etablering og senere udbygning.

1. I § 28 udgår »eller amtsrådet i den amtskommune«.

Kapitel 9

Kommunale og amtskommunale bidrag

§ 40. Bopælskommunen er den kommune, hvori eleven er tilmeldt folkeregistret den 5. september i kalenderåret før bidragsopkrævningen. Amtskommunen er den amtskommune, hvori bopælskommunen ligger.

2. I *overskriften* til kapitel 9 udgår »og amtskommunale«.

3. § 40, 2. pkt., ophæves.

Gældende formulering

§ 42. Amtsrådet, jf. § 40, og kommunalbestyrelsen i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner, betaler bidrag til staten for undervisning af svært handicappede elever på efterskoler uanset alder og for elever på husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der ikke er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, og som ikke er undtaget fra bidragsordningen, jf. § 41, stk. 1. Bidraget udgør det beløb, hvormed det faktisk ydede tilskud pr. elev, jf. § 25, stk. 2, 1. pkt., overstiger det kommunale takstbeløb, der er fastsat i henhold til folkeskolelovens § 49, stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved opkrævning af bidrag.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregningen og fremgangsmåden ved opkrævning af bidrag.

§ 44. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen og amtsrådet i amtskommunen kan kræve refusion af bidrag efter §§ 41 og 42 fra en anden kommune eller amtskommune for elever, som ved beregning af kommunal udligning til kommuner og amtskommuner indgår i folketallet i den anden kommune eller amtskommune.

§ 45. Kommunernes og amtskommunernes bidrag til staten kan modregnes i statstilskuddet til kommunerne og amtskommunerne.

Lovforslaget

4. § 42 ophæves.

5. § 44 affattes således:

»§ 44. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen kan kræve refusion af bidrag efter § 41 fra en anden kommune for elever, som ved beregning af kommunal udligning til kommuner indgår i folketallet i den anden kommune.«

6. § 45 affattes således:

»§ 45. Kommunernes bidrag til staten kan modregnes i statstilskuddet til kommunerne.«

§ 4

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovekendtgørelse nr. 759 af 5. juli 2004, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 11. Af driftstilskudsbevillingen, jf. § 10, fastsættes på finansloven:

- 1) Et særligt tilskud
  - a) ---
  - b) ---
  - c) til dækning af ekstraudgifter til lærertimer, praktisk medhjælp, hjælpemidler og befording af elever med svære handicap, i det omfang udgifterne ikke overstiger det kommunale takstbeløb, der er fastsat i henhold til § 49, stk. 2, i lov om folkeskolen.
- 2) ---
Stk. 2.-8. ---

§ 16. Staten yder tilskud til dækning af ekstraudgifter, der er godkendt af Undervisningsministeriet, til lærertimer, praktisk medhjælp, hjælpemidler og befording af elever med svære handicap, i det omfang udgifterne overstiger det kommunale takstbeløb, der er fastsat i henhold til § 49, stk. 2, i lov om folkeskolen.

Kapitel 6

Kommunale og amtskommunale bidrag m.v.

§ 25. En elev anses for hjemmehørende i den kommune, hvor eleven er tilmeldt folkeregistret den 5. september året før bidragsopkrævningen (bopælskommunen), og i den amtskommune, hvor elevens bopælskommune ligger.

§ 27. Amtskommunen og Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner betaler bidrag til staten for undervisning af svært handicappede elever på frie grundskoler svarende til statens faktiske udgift i henhold til § 16. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved opkrævning af bidrag.

Lovforslaget

1. § 11, stk. 1, nr. 1, litra c, affattes således:
»c) til dækning af ekstraudgifter til lærertimer, praktisk medhjælp, hjælpemidler og befording af elever med svære handicap.«

2. § 16 ophæves.

3. I *overskriften* til kapitel 6 udgår »og amtskommunale«.

4. I § 25 udgår », og i den amtskommune, hvor elevens bopælskommune ligger«.

5. § 27 ophæves.

Gældende formulering

§ 30. Elevens bopælskommune og amtskommune kan kræve refusion af bidraget i henhold til §§ 26, 27 og 28 fra en anden kommune eller amtskommune for elever, som ved beregningen af kommunal udligning til kommuner og amtskommuner indgår i folketallet i den anden kommune eller amtskommune.

§ 32. Kommunernes og amtskommunernes bidrag til staten kan modregnes i statstilskuddet til kommunerne og amtskommunerne.

§ 40 a. Afgørelser, som Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte træffer om fordeling af tilskud til specialundervisning, støtteundervisning i dansk af tosprogede elever og ekstraudgifter til svært handicappede, jf. § 11, stk. 1, nr. 1, og § 27, kan inden 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen indbringes for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten. Ankenævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 2. - - -

§ 41 b. Bestemmelserne om tilskud og bidrag til undervisning af svært handicappede elever, jf. §§ 11 og 27, tages op til revision senest i folketingsåret 2004-05.

Lovforslaget

6. § 30 affattes således:

»§ 30. Elevens bopælskommune kan kræve refusion af bidraget i henhold til §§ 26 og 28 fra en anden kommune for elever, der ved beregningen af kommunal udligning til kommuner indgår i folketallet i den anden kommune.«

7. § 32 affattes således:

»§ 32. Kommunernes bidrag til staten kan modregnes i statstilskuddet til kommunerne.«

8. I § 40 a, stk. 1, 1. pkt., udgår »og § 27,«.

9. § 41 b ophæves.

§ 5

I lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 16 af 7. januar 2005, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne«

2. Efter § 1 indsættes i *kapitel 1*:

»§ 1 a. Formålet med ordblindeundervisning for voksne er, at voksne med basale vanskeligheder med at tilegne sig skriftsproget kan modtage undervisning, der afhjælper eller begrænser vanskelighederne, og som ikke ydes i henhold til anden lovgivning.«

*Lov om forberedende voksenundervisning
(FVU-loven)*

Bilag til f. t. l. vedr. folkeskolen m.v.

Gældende formulering

§ 3. Forberedende voksenundervisning kan gennemføres lokalt på offentlige og private virksomheder, i foreninger og faglige organisationer, på uddannelsesinstitutioner m.v. Undervisning, der gennemføres lokalt, kan forbeholdes en bestemt kreds af deltagere.

Stk. 2. - - -

Kapitel 3

*Amtskommunens tilbud om undervisning**Lovforslaget*3. Efter § 2 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 2 a. Alle med basale vanskeligheder med at tilegne sig skriftsproget, som har forudsætninger for at følge ordblindeundervisningen med udbytte, har efter undervisningspligtens ophør adgang til sådan undervisning, jf. § 4 a, stk. 4.«

4. I § 3, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »Forberedende voksenundervisning« til: »Undervisning efter denne lov«.

5. Efter § 4 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 4 a. Der skal som led i ordblindeundervisningen tilbydes:

- 1) Undervisning der kompenserer for deltagerens vanskeligheder gennem styrkelse af skriftsproglige og kommunikative færdigheder.
- 2) Specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Der kan i tilknytning til den i stk. 1 nævnte ordblindeundervisning tilbydes undervisning i andre fag, som er tilrettelagt under hensyntagen til deltagerens ordblindhed (hensyntagende undervisning).

Stk. 3. I forbindelse med ordblindeundervisningen tilbydes uddannelses- og erhvervsvejledning.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om ordblindeundervisningen, herunder om adgangen til denne, om undervisningens tilrettelæggelse, mål og indhold, samt om uddannelses- og erhvervsvejledningen.«

6. *Overskriften* til kapitel 3 ændres til: »Udbud af undervisningen«.

Gældende formulering

§ 5. Amtsrådet sikrer, at alle, der er fyldt 18 år, kan modtage forberedende voksenundervisning inden for en rimelig geografisk afstand og på flere typer uddannelsesinstitutioner m.v., jf. §§ 6 og 7, således at der i amtskommunen gives et tilstrækkeligt tilbud på grundlag af undervisningsbehovet. Forberedende voksenundervisning udbydes åbent og kan ikke forbeholdes en bestemt deltagerkreds, jf. dog § 3, stk. 1.

Stk. 2. Mindst 4 gange om året udbydes der undervisning, jf. § 4, stk. 1 og 2, på alle trin af mindst 2 uddannelsesinstitutioner m.v. i amtskommunen.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om geografisk afstand i henhold til stk. 1.

Stk. 4. Amtsrådet kan yde befordringsgodtgørelse til deltagere.

Stk. 5. Amtsrådet sikrer, at undervisningen kan gennemføres lokalt af amtskommunale uddannelsesinstitutioner, jf. § 6, eller driftsoverenskomstparter, jf. § 7. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 6. Forberedende voksenundervisning udbydes, i det omfang amtsrådet bestemmer, af voksendannelsescentre eller andre amtskommunale uddannelsesinstitutioner, som udbyder almen voksendannelse.

Stk. 2. Forberedende voksenundervisning kan efter amtsrådets bestemmelse udbydes af

- 1) amtskommunale skoler, der udbyder social- og sundhedsuddannelser, og
- 2) amtskommunale institutioner med specialundervisning for voksne, dog kun undervisning i læsning, stavning og skriftlig fremstilling, der er tilrettelagt for ordblinde deltagere.

Lovforslaget

7. § 5 affattes således:

»§ 5. Alle, der opfylder kravene i § 2 og § 2 a, jf. regler om adgangen fastsat i medfør af § 4 a, stk. 4, skal inden for en rimelig geografisk afstand kunne modtage undervisning i henhold til denne lov. Undervisningen udbydes på voksendannelsescentre og andre typer af uddannelsesinstitutioner m.v., jf. § 7, således at der inden for regionen gives et tilstrækkeligt tilbud på grundlag af undervisningsbehovet.

Stk. 2. Forberedende voksenundervisning udbydes åbent og kan ikke forbeholdes en bestemt deltagerkreds, jf. dog § 3, stk. 1.

Stk. 3. Mindst 4 gange om året udbydes forberedende voksenundervisning, jf. § 4, stk. 1 og 2, på alle trin af mindst 2 uddannelsesinstitutioner m.v. inden for naturlige geografiske områder.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om geografisk afstand i henhold til stk. 1 og om geografisk område i henhold til stk. 3.«

8. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Til deltagere i forberedende voksenundervisning i henhold til § 4 kan staten yde befordringsgodtgørelse.

Stk. 2. Til deltagere i ordblindeundervisning i henhold til § 4 a yder staten befordringsgodtgørelse mellem hjem og uddannelsesinstitution.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om befordringsgodtgørelse.«

9. § 6 ophæves.

Gældende formulering

§ 7. Efter driftsoverenskomst med amtsrådet kan forberedende voksenundervisning udbydes af

- 1) institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse,
- 2) daghøjskoler,
- 3) produktionsskoler,
- 4) sprogcentre, dog kun undervisning i læsning, stavning og skriftlig fremstilling, der er tilrettelagt for deltagere, der har dansk som andetsprog,
- 5) husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og
- 6) folkeoplysende foreninger.

Stk. 2. Forinden amtsrådet indgår driftsoverenskomst, høres rådet for forberedende voksenundervisning, jf. § 25, stk. 6.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om driftsoverenskomster og kan herunder bestemme, at amtsrådet kan indgå driftsoverenskomst med andre typer uddannelsesinstitutioner m.v. end dem, der er nævnt i stk. 1.

§ 8. Amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter samarbejder inden for rammerne af det lokale skolesamarbejde, der gælder for voksenuddannelsescentre og institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Stk. 2. - - -

Kapitel 4

Amtskommunens afholdelse af skriftlige prøver

§ 9. Prøver kan kun afholdes af voksenuddannelsescentre og andre amtsskommunale uddannelsesinstitutioner, som udbyder almen voksenuddannelse, jf. dog § 13. Amtsrådet bestemmer, hvilke voksenuddannelsescentre m.fl. der afholder prøver.

Stk. 2. Prøver gennemføres lokalt på den amtsskommunale uddannelsesinstitution og ved den driftsoverenskomstpart, hvor undervisningen har været afholdt. Prøver kan gennemføres lokalt på virksomheder m.v., hvor undervisningen har været gennemført.

Lovforslaget

10. I § 7, *stk. 1*, ændres »amtsrådet« til: »voksenuddannelsescentret«, i *nr. 5* ændres »og« til: »,«, i *nr. 6* ændres »« til: »,«, og efter *nr. 6* indsættes:

- »7) skoler, der udbyder social- og sundhedsuddannelser,
- 8) uddannelsesinstitutioner, der er godkendt sammenlagt i medfør af § 12, *stk. 2*, i lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og
- 9) regionale og kommunale institutioner med specialundervisning for voksne.«

11. § 7, *stk. 2*, affattes således:

»Forinden voksenuddannelsescentret indgår driftsoverenskomst, høres regionsrådet.«

12. I § 7, *stk. 3*, ændres »amtsrådet« til: »voksenuddannelsescentret«.

13. I § 8, *stk. 1*, ændres »Amtskommunale uddannelsesinstitutioner« til: »Voksenuddannelsescentre«.

14. *Overskriften* til kapitel 4 ændres til: »Afholdelse af skriftlige prøver ved forberedende voksenundervisning«.

15. § 9, *stk. 1*, affattes således:

»Prøver kan kun afholdes af voksenuddannelsescentre, jf. dog § 13.«

16. I § 9, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »den amtsskommunale uddannelsesinstitution« til: »voksenuddannelsescentret«, og »og« ændres til: »eller«.

Gældende formulering

Kapitel 5

Koordinering af amtskommunens tilbud om undervisning

§ 10. Amtsrådet udarbejder en plan for udbud af den undervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter. Planen revideres løbende på grundlag af de konstaterede behov. Rådet for forberedende voksenundervisning høres om planen, jf. § 25, stk. 6.

Stk. 2. Amtsrådet informerer offentligt om udbudet med angivelse af bl.a. omfang, indhold og undervisningssted.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om amtsrådets opgaver i henhold til stk. 1 og 2.

§ 11. Amtsrådet sikrer en overordnet koordinering af forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter, samt af optagelsen til denne undervisning.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om amtsrådets opgaver i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Lederen, jf. § 18, stk. 1, træffer alle afgørelser om den enkelte deltager, herunder om placering på niveau og hold, og har det pædagogiske ansvar for undervisningen.

Stk. 4. Hvor driftsoverenskomstparten er en daghøjskole eller en folkeoplysende forening, tages der i overenskomsten stilling til, hvem der forestår ledelsen af undervisningen. Tilsvarende gælder for eventuelle andre driftsoverenskomstparter, for hvilke der ikke i lovgivningen er fastsat regler om en leder.

Kapitel 6

*Undervisning og prøver uden for amtskommunens tilbud**Lovforslaget*

17. *Overskriften* til kapitel 5 ændres til: »Koordinering m.v. af undervisningsudbuddet«.

18. § 10 affattes således:

»§ 10. Regionsrådet koordinerer i samarbejde med voksenuddannelsescentrene og andre udbydere af undervisning efter denne lov indsatsen i regionen, herunder den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret tilbud til alle. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 2. Voksenuddannelsescentre og andre udbydere af undervisning efter denne lov skal samarbejde med regionsrådet om koordineringen efter stk. 1.

Stk. 3. Det enkelte voksenuddannelsescenter informerer offentligt om udbuddet, herunder om driftsoverenskomstparternes udbud, med angivelse af blandt andet udbuddets omfang og indhold samt undervisningssted. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

19. § 11 ophæves.

20. *Overskriften* til kapitel 6 ændres til: »Undervisning og prøver uden for voksenuddannelsescentrenes tilbud«

Gældende formulering

§ 13. Forberedende voksenundervisning kan udbydes af uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen. Disse institutioner kan tillige afholde prøver.

Stk. 2. - - -

§ 14. Amtsrådet fører tilsyn med forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter.

Stk. 2. Undervisningsministeren fører tilsyn med forberedende voksenundervisning, der udbydes af uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen.

Stk. 3. Undervisningsministeren fører tilsyn med prøver.

Stk. 4. - - -

Kapitel 8

Finansiering af amtskommunens tilbud

§ 15. Deltagelse i forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter, samt deltagelse i prøver er vederlagsfri. De undervisningsmidler, der er nødvendige for undervisningen, skal stilles til rådighed for deltagerne uden betaling. Undervisningsministeren kan dog bestemme, at deltagerne i begrænset omfang anskaffer undervisningsmidler.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at der skal opkræves gebyr for deltagelse i undervisning samt for deltagelse i prøver som selvstuderende. Deltagelse i undervisning og prøver vil være betinget af, at gebyr i henhold disse regler er betalt.

§ 16. Amtsrådet afholder udgifterne til forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter.

Lovforslaget

21. I § 13, stk. 1, ændres »Forberedende voksenundervisning« til: »Undervisning efter denne lov«.

22. § 14, stk. 1, affattes således:

»Undervisningsministeren fører tilsyn med undervisning efter denne lov, der udbydes af voksenuddannelsescentre og driftsoverenskomstparter.«

23. I § 14, stk. 2, ændres »forberedende voksenundervisning« til: »undervisning efter denne lov«.

24. I § 14, stk. 3, indsættes efter »prøver«: »ved forberedende voksenundervisning«.

25. *Overskriften* til kapitel 8 ændres til: »Finansiering af undervisningen m.v.«

26. I § 15, stk. 1, 1. pkt., ændres »forberedende voksenundervisning« til: »undervisning efter denne lov«, og »amtskommunale uddannelsesinstitutioner« ændres til: »voksenuddannelsescentre«.

27. I § 15, stk. 2, 1. pkt., ændres i »undervisning« til: »forberedende voksenundervisning«.

28. §§ 16 og 17 ophæves.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Amtsrådet afholder udgifter i forbindelse med prøver. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fordeling af betalingen af udgifter til prøver.

Stk. 3. Staten kan helt eller delvis refundere amtsrådets udgifter til forberedende voksenundervisning op til en takst pr. årsdeltager, herunder selvstuderende, der fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte rammer for den samlede aktivitet inden for forberedende voksenundervisning.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter regler om refusion af amtsrådets udgifter, jf. stk. 1-3, udbetaling af forskud på refusionsbeløb samt om revision af amtsrådets opgørelse til brug for beregning af refusion.

§ 17. Amtsrådet skal modtage deltagere og selvstuderende med hjemsted uden for amtskommunen på samme vilkår som personer, der hører hjemme i amtskommunen, og kan kræve udgifter til undervisning og prøver godtgjort efter stk. 2-4.

Stk. 2. Amtsrådet kan kræve betaling fra amtsrådet i den amtskommune, hvor den pågældende hører hjemme.

Stk. 3. Amtsrådet kan kræve betaling fra et andet amtsråd for personer, som hører hjemme i amtskommunen, men som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner indgår i folketallet i den anden amtskommune.

Stk. 4. En person hører hjemme i den amtskommune, hvor folkeregisterkommunen ligger.

§ 18. Forberedende voksenundervisning skal forestås af en leder, der har de fornødne kvalifikationer. Lederen skal være leder af den pågældende amtskommunale uddannelsesinstitution eller driftsoverenskomstpart.

29. § 18, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Undervisning efter denne lov skal forestås af en leder, der har de fornødne kvalifikationer.«

Gældende formulering

Stk. 2. Lærere ved forberedende voksenundervisning skal have de nødvendige faglige og pædagogiske kvalifikationer. Uddannelses- og erhvervsvejledere skal herudover have de nødvendige faglige forudsætninger for at vejlede.

Stk. 3. - - -

Stk. 4. Amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter skal have et voksenpædagogisk skolemiljø.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelserne i stk. 1, 3 og 4 samt om kvalitetskontrol.

Stk. 6. - - -

§ 19. Afgørelser, som i henhold til denne lov eller regler fastsat i henhold til loven træffes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter, kan indbringes for amtsrådet. Afgørelser skal indeholde vejledning om klageadgang til amtsrådet.

Stk. 2. Klage over prøver samt bedømmelse heraf kan indbringes for amtsrådet.

Stk. 3. Amtsrådets afgørelser i henhold til stk. 1 og 2 kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, indbringes for undervisningsministeren, jf. dog stk. 5.

Stk. 4-5. - - -

Lovforslaget

30. I § 18 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Lederen har den administrative og pædagogiske ledelse af institutionen og træffer alle konkrete afgørelser om den enkelte deltager, herunder om deltagerens adgang til undervisningen.

Stk. 3. Hvor driftsoverenskomstparten er en daghøjskole eller en folkeoplysende forening, tages der i driftsoverenskomsten stilling til, hvem der forestår ledelsen af undervisningen. Tilsvarende gælder for eventuelle andre driftsoverenskomstparter, for hvilke der ikke i lovgivningen er fastsat regler om en leder.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 4-8.

31. I § 18, *stk. 2, 1. pkt.*, der bliver stk. 4, ændres »ved forberedende voksenundervisning« til: », der varetager undervisning efter denne lov,«.

32. I § 18, *stk. 4*, der bliver stk. 6, ændres »Amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter« til: »Driftsoverenskomstparter«.

33. I § 18, *stk. 5*, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1, 3 og 4« til: »stk. 1, 4, 5 og 6«.

34. I § 19, *stk. 1*, ændres »amtskommunale uddannelsesinstitutioner« til: »voksenuddannelsescentre«, og i *1. og 2. pkt.* ændres »amtsrådet« til: »undervisningsministeren«.

35. I § 19, *stk. 2*, ændres »amtsrådet« til: »undervisningsministeren«.

36. § 19, *stk. 3*, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

Gældende formulering

§ 20. Bestemmelserne om amtsråd og amtskommuner i denne lov gælder tilsvarende for Bornholms Kommune, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune.

Stk. 2. Medmindre andet fremgår af denne lov, gælder de ledelses- og styrelsesregler, der er fastsat i henhold til lovgivningen for de pågældende amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter.

§ 21. Undervisningsministeren kan efter amtsrådets indstilling tillade undtagelser fra lovens bestemmelser for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejde.

§ 22. Amtsrådet afholder undervisningsudgifterne til fornøden efter- og videreuddannelse af ledere og lærere inden for forberedende voksenundervisning.

Stk. 2. Amtsrådet ansætter og afskediger ledere og lærere ved forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner.

§ 23. Undervisningsministeren kan yde tilskud til konsulentvirksomhed inden for lovens område samt til efter- og videreuddannelse af ledere, lærere og andre ansatte ved forberedende voksenundervisning. Ministeren kan tilrettelægge efteruddannelseskurser og konferencer.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde tilskud til forsøgs- og udviklingsarbejde inden for forberedende voksenundervisning, herunder til landsdækkende erfaringsopsamling og -formidling.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan bemyndige amtsrådet til at fordele og administrere tilskud efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. - - -

Lovforslaget

37. § 20, *stk. 1*, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

38. I § 20, *stk. 2*, der bliver stk. 1, ændres »de pågældende amtskommunale uddannelsesinstitutioner« til: »voksenuddannelsescentre«.

39. I § 21 ændres »amtsrådets« til: »voksenuddannelsescentrets«.

40. § 22, *stk. 1*, affattes således:

»Voksenuddannelsescentret afholder inden for driftsoverenskomstens rammer undervisningsudgifter til fornøden efter- og videreuddannelse af ledere og lærere med ledelses- eller undervisningsopgaver efter denne lov.«

41. § 22, *stk. 2*, ophæves.

42. I § 23, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »ved forberedende voksenundervisning« til: », der varetager ledelses- eller undervisningsopgaver i henhold til denne lov«.

43. I § 23, *stk. 2*, udgår »inden for forberedende voksenundervisning«.

44. § 23, *stk. 3*, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

Gældende formulering

§ 24. Undervisningsministeren kan fra amtsråd, amtskommunale uddannelsesinstitutioner, driftsoverenskomstparter og uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen kræve alle oplysninger om forberedende voksenundervisning og prøver. Ministeren fastsætter regler herom og kan bestemme, at oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format.

Kapitel 12

Rådgivning

§ 25. Amtsrådet nedsætter et råd for forberedende voksenundervisning og udpeger formanden samt 6 medlemmer efter indstilling fra følgende:

- 1) 2 medlemmer udpeges efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark. Begge medlemmer skal repræsentere kortuddannede.
- 2) 2 medlemmer udpeges efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening.
- 3) 1 medlem udpeges efter indstilling fra AF-regionen.
- 4) 1 medlem udpeges efter indstilling fra kommune-foreningen i amtskommunen.

Stk. 2. Det lokale samarbejdsforum, jf. § 8, stk. 1, udpeger 2 observatører, som repræsenterer henholdsvis amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter.

Stk. 3. Medlemmerne udpeges for en periode af 3 år. Genudpegning kan ske. Udpegning af medlemmerne sker efter bestemmelserne i lovgivningen om ligestilling mellem kønnene.

Stk. 4. Rådet fastsætter selv sin forretningsorden. Amtsrådet varetager sekretariatsfunktionen.

Stk. 5. Rådet har, for så vidt angår forberedende voksenundervisning, der i amtskommunen udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter, til opgave at

- 1) opstille mål for indsatsen samt udarbejde prognoser for behovet,
- 2) evaluere indsatsen,
- 3) rådgive amtsrådet om udbudet ved amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter samt om antallet af udbydere og

Lovforslaget

45. § 24, 1. pkt., affattes således:

»Undervisningsministeren kan fra voksenuddannelsescentre, driftsoverenskomstparter og uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen kræve alle oplysninger om undervisning efter denne lov.«

46. Kapitel 12 ophæves.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 4) rådgive amtsrådet om informationen om udbudet.

Stk. 6. Rådet høres forud for amtsrådets indgåelse af driftsoverenskomst samt om amtsrådets plan for udbud af undervisning.

Stk. 7. Rådet udarbejder en årlig rapport, som offentliggøres i amtskommunen og sendes til Rådet om almen voksenundervisning på grundlæggende niveau.

Stk. 8. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at amtsrådet kan beslutte at yde diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse i overensstemmelse med § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

§ 26. - - -

Stk. 2. Private institutioner m.v., som ved lovens ikrafttræden har indgået driftsoverenskomst med et amtsråd om læsekurser eller ordblindeundervisning i henhold til lov om specialundervisning for voksne og læsekurser for voksne, kan indgå driftsoverenskomst med amtsrådet om forberedende voksenundervisning inden for det eller de pågældende områder.

Stk. 3. - - -

47. I § 26, *stk. 2*, ændres »amtsråd« til: »voksenuddannelsescenter«, og »amtsrådet« ændres til: »voksenuddannelsescentret«.

Til lovforslag nr. L 108. Skriftlig fremsættelse (24. februar 2005)

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår specialundervisning, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning m.v.)

(Lovforslag nr. L 108).

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af kommunalreformen. Forslaget er således et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om en strukturreform.

Det foreliggende lovforslag udmønter den del af aftalen, der vedrører specialundervisning, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning m.v.

Efter forslaget overtager kommunalbestyrelserne amtsrådenes hidtidige ansvar for folkeskolens vidtgående specialundervisning. Derved samles drifts-, myndigheds- og finansieringsansvar for hele folkeskolens virksomhed som udgangspunkt i kommunerne.

De mest specialiserede lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud overføres dog til regionerne. Regionsrådene overtager således ansvaret for disse undervisningstilbud for så vidt angår drift og forsyningssikkerhed samt forpligtelsen til fortsat udvikling af tilbuddene, medens kommunerne får visitationskompetencen og det fulde finansieringsansvar.

Kommunerne får derved bedre forudsætninger for at styrke sammenhængen mellem specialundervisningen og den almindelige undervisning. Der bliver derfor bedre mulighed for at skabe

øget rummelighed i den almindelige undervisning.

Klageadgangen for forældrene til elever på kommunale specialskoler og i kommunale specialklasser udvides, således at disse forældre får adgang til at klage til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Forældre til elever på de amtskommunale specialskoler m.v., der hidtil har haft adgang til at klage til Klagenævnet, bevarer denne klageadgang. Tilsvarende bevares klageadgangen for forældre til elever, hvis deltagelse i folkeskolens undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden.

Med forslaget samles drifts-, myndigheds- og finansieringsansvaret for voksenspecialundervisningen som udgangspunkt i kommunerne.

Tilbuddene på de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner, overføres dog til regionerne. Regionsrådene overtager desuden ansvaret for undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. Regionsrådene overtager således ansvaret for disse institutioner for så vidt angår drift og forsyningssikkerhed samt forpligtelsen til fortsat udvikling af tilbuddene, medens kommunerne får visitationskompetencen og det fulde finansieringsansvar.

Ansvaret for tilbuddet til ordblinde, der i dag tilbydes af amtsrådene i henhold til lov om specialundervisning for voksne, flyttes til lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven).

Med forslaget forankres den forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisningen på de eksisterende voksenuddannelsescentre, der omdannes til selvejende institutioner.

Drifts- og finansieringsansvaret overtages af staten.

Visitationen til ordblindeundervisningen henlægges til voksenuddannelsescentrene, der også overtager adgangen til at indgå driftsoverenskomster med fx oplysningsforbund om tilbud af ordblindeundervisning og forberedende voksenundervisning.

Som følge af flytningen af folkeskolens vidtgående specialundervisning fra amtskommuner-

ne til kommunerne indeholder forslaget desuden konsekvensændringer i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler (frie kostskoler) og lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Idet jeg henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i Det Høje Ting.